Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

11 päivänä heinäkuuta 2014*

Valtiontuet — Yleisradiotoiminnan julkinen palvelu — Espanjan RTVE:n eduksi suunnittelema tuki — Rahoitusjärjestelmän muuttaminen — Mainostulojen korvaaminen televisio- ja televiestintätoiminnan harjoittajilta kannettavilta uusilla veroilla ja maksuilla — Päätös, jossa tuki todetaan sisämarkkinoille soveltuvaksi — Verotuksellinen toimenpide tuen rahoitustapana — Veron tai maksun ja tukitoimen välinen varojen osoittamista koskeva välttämätön yhteys — Veron tai maksun tuoton suora vaikutus tuen suuruuteen — Oikeasuhteisuus

Asiassa T-533/10,

DTS Distribuidora de Televisión Digital, SA, kotipaikka Tres Cantos (Espanja), edustajinaan asianajajat H. Brokelmann ja M. Ganino,

kantajana,

jota tukevat

Telefónica de España, SA, kotipaikka Madrid (Espanja), ja

Telefónica Móviles España, SA, kotipaikka Madrid (Espanja),

edustajinaan asianajajat F. González Díaz ja F. Salerno,

väliintulijoina,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään G. Valero Jordana ja C. Urraca Caviedes,

vastaajana,

jota tukevat

Espanjan kuningaskunta, edustajinaan aluksi abogado del Estado J. Rodríguez Cárcamo ja M. Muñoz Pérez, sittemmin abogado del Estado M. Muñoz Pérez, sittemmin abogado del Estado S. Centeno Huerta ja abogado del Estado N. Díaz Abad, sittemmin abogado del Estado Díaz Abad ja lopulta abogado del Estado M. Sampol Pucurull,

ja

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

Corporación de Radio y Televisión Española, SA (RTVE), kotipaikka Madrid, edustajinaan asianajajat A. Martínez Sánchez ja J. Rodríguez Ordóñez,

väliintulijoina,

jossa on kyse tukijärjestelmästä C 38/09 (ex NN 58/09), jonka Espanja aikoo toteuttaa Corporación de Radio y Televisión Españolan (RTVE) hyväksi, 20.7.2010 annetun komission päätöksen 2011/1/EU (EUVL 2011, L 1, s. 9) kumoamisvaatimuksesta,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja O. Czúcz (esittelevä tuomari) sekä tuomarit I. Labucka ja D. Gratsias,

kirjaaja: hallintovirkamies T. Weiler,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 15.10.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Kantaja DTS Distribuidora de Televisión Digital, SA vaatii nyt käsiteltävänä olevalla kanteella tukijärjestelmästä C 38/09 (ex NN 58/09), jonka Espanja aikoo toteuttaa Corporación de Radio y Televisión Españolan (RTVE) hyväksi, 20.7.2010 annetun komission päätöksen 2011/1/EU (EUVL 2011, L 1, s. 9; jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista. Kyseisessä päätöksessä komissio totesi, että Corporación de Radio y Televisión Española, SA:n (jäljempänä RTVE) rahoitusjärjestelmä, jota Espanjan kuningaskunta muutti RTVE:n rahoituksesta 28.8.2009 annetulla lailla nro 8/2009 (Ley 8/2009, de 28 de agosto, de financiación de la Corporación de Radio y Televisión Española; BOE nro 210, 31.8.2009, s. 74003; jäljempänä laki nro 8/2009), jolla muutettiin valtion radio- ja televisioyhtiöstä 5.6.2006 annettua lakia nro 17/2006 (Ley 17/2006, de 5 de junio, de la radio y la televisión de titularidad estatal; BOE nro 134, 6.6.2006, s. 21270; jäljempänä laki nro 17/2006), soveltui sisämarkkinoille SEUT 106 artiklan 2 kohdan nojalla.

Asian tausta ja riidanalainen päätös

2 Kantaja on yhtiö, joka on erikoistunut Espanjan markkinoilla satelliitin välityksellä (Digital +) toimivan numeerisen maksutelevisio-alustan ylläpitoon ja hyödyntämiseen sekä temaattisten kanavien tarjoamiseen.

3 RTVE on Espanjan julkinen yleisradio- ja televisiolähetystoiminnan harjoittaja, jolle on lailla nro 17/2006 uskottu julkisen palvelun tehtävä näillä aloilla.

4 Laissa nro 17/2006 säädettiin RTVE:n sekarahoitusjärjestelmästä. Tämän lain nojalla RTVE sai yhtäältä tuloja kaupallisesta toiminnastaan, muun muassa mainosajan myynnistä. Toisaalta yhtiö sai Espanjan valtiolta korvauksen julkisen palvelun tehtävän täyttämisestä. Euroopan yhteisöjen komissio hyväksyi tämän rahoitusjärjestelmän (jäljempänä RTVE:n voimassa ollut rahoitusjärjestelmä) RTVE:lle myönnetystä valtiontuesta (E 8/05) 20.4.2005 tehdyllä komission päätöksellä K(2005) 1163 lopullinen (tiivistelmä EUVL 2006, C 239, s. 17) ja RTVE:n henkilöstön vähentämistoimenpiteiden rahoittamisesta (NN 8/07) 7.3.2007 tehdyllä komission päätöksellä K(2007) 641 lopullinen (tiivistelmä EUVL 2007, C 109, s. 2).

5 Komissiolle tehtiin 22.6.2009 kantelu lakiesityksestä, joka johti lain nro 8/2009 antamiseen. Komissio pyysi 5.8.2009 Espanjan kuningaskuntaa toimittamaan sille tietoja tästä lakiesityksestä.

6 Lailla nro 8/2009, joka tuli voimaan 1.9.2009, muutettiin RTVE:n voimassa ollutta rahoitusjärjestelmää.

7 Ensiksikin laissa nro 8/2009 säädettiin, että alkaen vuoden 2009 lopusta mainonta, teleostokset, sponsorointi ja kertamaksupalvelut eivät enää olleet RTVE:n rahoituslähteitä. Tämän jälkeen RTVE:n ainoiksi kaupallisiksi tulonlähteiksi jäivät tulot palvelujen tarjoamisesta kolmansille ja tulot sen omien tuotantojen myynnistä (lain nro 8/2009 2 §:n 1 momentin e alakohta). Nämä tulot rajoittuivat noin 25 miljoonaan euroon (ks. riidanalaisen päätöksen 9 perustelukappale).

8 Lisäksi muiden kaupallisten tulonlähteiden menettämisen korvaamiseksi lain nro 8/2009 2 §:n 1 momentin b ja d alakohdassa sekä 4–6 §:ssä säädettiin seuraavan kolmen verotuksellisen toimenpiteen käyttöönotosta tai muuttamisesta:

— uusi 3 prosentin tulovero Espanjaan sijoittautuneilta maksuttoman televisiotoiminnan harjoittajilta ja 1,5 prosentin tulovero Espanjaan sijoittautuneilta maksutelevisioyhtiöiltä. Näiden verotulojen osuus RTVE:lle vuosittain maksettavasta kokonaistuesta RTVE:n talousarviossa ei saa olla enempää kuin 15 prosenttia (maksuttomat televisiokanavat) ja 20 prosenttia (maksutelevisio) ja mahdollinen ylijäämä tilitetään Espanjan valtion talousarvioon (lain nro 8/2009 2 §:n 1 momentin d alakohta ja 6 §).

— uusi 0,9 prosentin tulovero sellaisten Espanjaan sijoittautuneiden, televiranomaisen operaattorirekisteriin kirjattujen televiestintäalan palveluoperaattorien, joiden maantieteellinen toiminta-alue kattaa koko Espanjan valtion tai on yhtä itsehallintoaluetta laajempi ja jotka tarjoavat audiovisuaalisia tai muita palveluja, joihin liittyy mainontaa, toiminnan bruttotuotoista (lukuun ottamatta viitetukkumarkkinoilta saatuja tuloja) seuraavien palvelujen osalta: kiinteän puhelinverkon palvelut, matkaviestintäverkon palvelut ja internetyhteyksien tarjoaminen. Veron osuus RTVE:lle vuosittain maksettavasta kokonaistuesta ei saa ylittää 25:tä prosenttia ja mahdolliset tämän prosenttiosuuden ylittävät tulot tilitetään Espanjan valtion talousarvioon (lain nro 8/2009 2 §:n 1 momentin c alakohta ja 5 §).

— 80 prosentin osuus, enintään 330 miljoonaan euroon asti, olemassa olevan radiotaajuuksien käyttömaksun tuotosta; loput tuotoista tilitetään Espanjan valtion talousarvioon ja tätä prosenttiosuutta voidaan muuttaa valtion talousarvioon sovellettavien lakien mukaisesti (lain nro 8/2009 2 §:n 1 momentin b alakohta ja 4 §).

9 Lisäksi laissa nro 17/2006 säädetty korvaus julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä pidettiin voimassa (lain nro 8/2009 2 §:n 1 momentin a alakohta). Jos siis edellä mainitut rahoituslähteet (ja eräät toiset, suuruudeltaan vähäiset rahoituslähteet, joista säädettiin lain nro 8/2009 2 §:n 1 momentin f–i alakohdissa) eivät riittäneet kattamaan kaikkia RTVE:n julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseen tarkoitettuja kustannuksia, Espanjan valtiolla oli lain nro 8/2009 2 §:n 2 momentin ja lain nro 17/2006 33 §:n nojalla velvollisuus kattaa tämä erotus. Tästä seuraa, että RTVE:n sekarahoitusjärjestelmä muuttui lähes yksinomaan julkiseksi rahoitusjärjestelmäksi (jäljempänä lähes yksinomaan julkinen rahoitusjärjestelmä).

10 Lopuksi lain nro 8/2009 3 §:n 2 momentissa säädettiin RTVE:n tulojen ylärajasta. Vuosina 2010 ja 2011 näiden tulojen vuotuinen kokonaismäärä ei saanut ylittää 1 200 miljoonaa euroa, mikä vastasi myös RTVE:n menojen ylärajaa kyseisinä varainhoitovuosina. Vuosien 2012–2014 aikana tämä kokonaismäärä sai kasvaa enintään yhden prosentin ja sitä seuraavina vuosina enimmäismäärä määräytyi kuluttajahintaindeksin vuotuisen kehityksen perusteella.

11 Lailla nro 8/2009 muutettiin myös RTVE:lle uskotun yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän määritelmää. Laissa säädettiin muun muassa uusista RTVE:hen kohdistuvista lastenohjelmia koskevista lisävelvoitteista. Lisäksi siinä säädettiin rajoista urheilutapahtumien lähetysoikeuksien hankinnalle sekä suurten kansainvälisten elokuvayhtiöiden tuottamien elokuvien näyttämiselle parhaaseen lähetysaikaan.

12 Komissio ilmoitti 2.12.2009 Espanjan kuningaskunnalle päätöksestään aloittaa RTVE:n rahoitusjärjestelmän muuttamisesta SEUT 108 artiklassa tarkoitettu menettely (jäljempänä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös; tiivistelmä EUVL 2010, C 8, s. 31). Päätöksessä komissio pyysi asianomaisia kolmansia esittämään huomautuksensa kyseisestä toimenpiteestä.

13 Komissio aloitti 18.3.2010 SEUT 258 artiklassa tarkoitetun jäsenyysvelvoitteen noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn sillä perusteella, että sähköistä viestintää koskeva vero rikkoi sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista (valtuutusdirektiivi) 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/20/EY (EYVL L 108, s. 21) 12 artiklaa. Komissio vaati 30.9.2010 antamassaan lausunnossa Espanjan kuningaskuntaa luopumaan tästä verosta, koska se oli mainitun direktiivin vastainen.

14 Komissio teki 20.7.2010 riidanalaisen päätöksen, jossa se totesi, että laissa nro 8/2009 säädetty RTVE:n rahoitusjärjestelmän muuttaminen soveltui sisämarkkinoille SEUT 106 artiklan 2 kohdan nojalla. Komissio nojautui muun muassa siihen toteamukseen, että ne kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, eivät olleet erottamaton osa uusia kyseisessä laissa säädettyjä tukielementtejä ja että näin ollen näiden verotuksellisten toimenpiteiden mahdollinen valtuutusdirektiivin vastaisuus ei vaikuttanut sen arviointiin, soveltuiko laki sisämarkkinoille. Lisäksi komissio katsoi, että RTVE:n muutettu rahoitusjärjestelmä oli SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukainen, koska se oli oikeasuhteinen.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa

15 Kantaja nosti tämän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 24.11.2010 toimittamallaan kannekirjelmällä.

16 Kantaja pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon samana päivänä toimittamillaan kahdella eri asiakirjalla yhtäältä, että riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanoa lykätään SEUT 278 artiklan nojalla, ja toisaalta, että asia ratkaistaan nopeutetussa menettelyssä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 a artiklan perusteella.

17 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi nopeutettua menettelyä koskeneen pyynnön 18.1.2011 tekemällään päätöksellä.

18 Espanjan kuningaskunta pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 15.2.2011 toimittamallaan asiakirjalla saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen komissiota.

19 RTVE pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 16.2.2011 toimittamallaan kirjelmällä saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen komissiota.

20 Espanjan kuningaskunta ja RTVE hyväksyttiin 21.3.2011 ja 23.3.2011 annetuilla määräyksillä väliintulijoiksi tukemaan komission vaatimuksia.

21 Telefónica de España, SA, ja Telefónica Móviles España, SA, pyysivät unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 22.3.2011 toimittamallaan asiakirjalla saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen kantajaa.

22 Telefónica de España ja Telefónica Móviles España hyväksyttiin 28.6.2011 annetulla määräyksellä väliintulijoiksi tukemaan kantajan vaatimuksia.

23 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti hylkäsi 9.6.2011 antamallaan määräyksellä kantajan esittämän välitoimihakemuksen ja määräsi, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

24 Unionin yleinen tuomioistuin (kolmas jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn. Asianosaisten lausumat ja niiden vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 15.10.2013 pidetyssä istunnossa.

25 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— velvoittaa komission korvaamaan tästä oikeudenkäynnistä aiheutuvat kulut

— velvoittaa RTVE:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja

— velvoittaa Espanjan kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

26 Telefónica de España ja Telefónica Móviles España vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

— hyväksyy kantajan vaatimukset ja kumoaa siten riidanalaisen päätöksen ja

— joka tapauksessa velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

27 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— jättää kanteen osittain tutkimatta

— joka tapauksessa hylkää kanteen kokonaisuudessaan perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja

— velvoittaa Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

28 Espanjan kuningaskunta ja RTVE vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

— jättää kanteen osittain tutkimatta

— joka tapauksessa hylkää kanteen ja

— joka tapauksessa velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

29 Kanne perustuu kolmeen kanneperusteeseen, jotka koskevat ensiksi sitä, että olisi tehty tuen käsitettä koskeva virhe, toiseksi sitä, että olisi sovellettu virheellisesti SEUT 106 artiklan 2 kohtaa, ja kolmanneksi sitä, että olisi sovellettu virheellisesti SEUT 49 artiklaa ja SEUT 63 artiklaa.

A *Kanteen tutkittavaksi ottaminen*

30 Espanjan kuningaskunta väittää, että kanne on jätettävä tutkimatta, koska kantajalla ei ole asiavaltuutta. Kantajan kanne koskee sitä, onko riidanalainen päätös perusteltu. Riidanalaisen päätöksen pitäisi siten koskea kantajaa erikseen. Laki nro 8/2009 ei kuitenkaan vaikuta olennaisesti kantajan asemaan markkinoilla.

31 Myös komissio esittää Espanjan kuningaskunnan ja RTVE:n tukemana, että kanne on jätettävä osittain tutkimatta. Kantajalla on oikeussuojan tarve vain siltä osin kuin sen kumoamiskanne koskee riidanalaisen päätöksen niitä osia, jotka liittyvät maksuihin, joita sen on suoritettava satelliitin välityksellä toimivan maksutelevisiotoiminnan harjoittajana. Kantajalla ei ole sitä vastoin tarvetta vaatia riidanalaisen päätöksen kumoamista siltä osin kuin se koskee maksuja, jotka sen on maksettava joka tapauksessa riippumatta siitä, mihin niiden tuotot osoitetaan, tai maksuja, joita sen ei ole maksettava. Kaikki lain nro 8/2009 4–6 §:ssä säädetyt maksut ovat erotettavissa toisistaan. Sillä, että yksi niistä kumotaan, ei siis ole vaikutusta muihin.

32 Kantaja kiistää nämä väitteet.

33 Tältä osin riittää, kun palautetaan mieleen, että Euroopan unionin tuomioistuimet voivat kunkin asian olosuhteet huomioon ottaen arvioida, voidaanko kanne tai kanneperuste hylätä hyvän oikeudenhoidon perusteella aineellisesti lausumatta ensin sen tutkittavaksi ottamisesta (tuomio 26.2.2002, neuvosto v. Boehringer, C-23/00 P, Kok., EU:C:2002:118, 51 ja 52 kohta).

34 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että käsiteltävänä olevassa asiassa on prosessiekonomisista syistä tutkittava heti aluksi kantajan esittämä kumoamisvaatimus lausumatta ennalta oikeudenkäyntiväitteestä, koska kumoamisvaatimus on joka tapauksessa ja jäljempänä esitettävin perustein perusteeton.

B *Pääasia*

35 Aivan aluksi on tutkittava ensimmäinen kanneperuste, joka koskee sitä, että olisi tehty tuen käsitettä koskeva virhe, tämän jälkeen kolmas kanneperuste, joka koskee sitä, että olisi sovellettu virheellisesti SEUT 49 artiklaa ja SEUT 63 artiklaa, ja viimeiseksi toinen kanneperuste, joka koskee sitä, että olisi rikottu SEUT 106 artiklan 2 kohtaa.

1. *Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee sitä, että olisi tehty SEUT 107 artiklassa tarkoitettua tuen käsitettä koskeva virhe siltä osin, kuin kyse on siitä, onko kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, erotettavissa toisistaan*

36 Ensimmäinen kanneperuste koskee perusteita, jotka sisältyvät riidanalaisen päätöksen 61–66 perustelukappaleeseen, joissa komissio totesi, että kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, eivät olleet erottamaton osa lailla käyttöön otettua tukitoimenpidettä.

37 Komissio katsoi 61 perustelukappaleessa, että lain nro 8/2009 mukaan RTVE:n sekarahoitusjärjestelmän korvaamiseen lähes yksinomaan julkisella rahoitusjärjestelmällä liittyi kolmen sellaisen verotuksellisen toimenpiteen käyttöönotto tai muuttaminen, joiden tavoitteena oli kerätä tarvittavat tulot. Komissio muistutti 62 perustelukappaleessa, että silloin, kun vero on erottamaton osa tukea, komission on otettava huomioon tuen rahoitustapa eikä se voi todeta tukijärjestelmää sisämarkkinoille soveltuvaksi, ellei tukijärjestelmä ole unionin oikeuden mukainen. Komissio katsoi 63 perustelukappaleessa, että jotta veron voitaisiin katsoa olevan erottamaton osa tukitoimenpidettä, veron ja tuen välillä on oltava varojen osoittamista koskeva sellainen sitova yhteys, jonka mukaisesti veron tuotto osoitetaan väistämättä tuen rahoittamiseen ja se vaikuttaa suoraan tuen suuruuteen.

38 Riidanalaisen päätöksen 64 perustelukappaleessa komissio katsoi, että RTVE:lle myönnettävän tuen määrää laskettaessa otettiin huomioon ainoastaan RTVE:n rahoitustarve sekä yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän täyttämisestä aiheutuvat arvioidut nettokustannukset. Komission mukaan RTVE:n saama rahoitus oli sekä tosiasiallisesti että oikeudellisesti riippumatonta verojen tuotosta, koska sen määrä riippui yksinomaan julkisen palvelun velvoitteen täyttämisestä aiheutuvista nettokustannuksista. RTVE:n julkisen palvelun tehtävälle säädetty kokonaisrahoitus ei komission mukaan riippunut tiettyjen verotulojen määrästä vaan se maksettiin joka tapauksessa Espanjan valtion talousarviosta. Tältä osin komissio katsoi yhtäältä, että RTVE:n rahoitukseen osoitetut verotulot eivät voineet ylittää kyseisen julkisen palvelun tehtävän nettokustannuksia, kun ylimenevä osuus piti palauttaa mainittuun valtion talousarvioon. Toisaalta komissio katsoi, että jos julkisen palvelun velvoitteen nettokustannukset ylittivät verojen tuoton, erotus katettiin tämän talousarvion määrärahoista. Verojen odotettua suurempi tai pienempi tuotto ei siis komission mukaan aiheuttanut muutoksia säädettyyn rahoitukseen. Jos uusien verojen tuotto ei riittänyt kattamaan mainonnan lopettamisesta syntynyttä alijäämää, tarvittavat varat saatiin lain nro 17/2006 33 §:n mukaisesti samasta talousarviosta.

39 Lisäksi riidanalaisen päätöksen 65 perustelukappaleessa komissio katsoi, että tätä päätelmää ei muuttanut se, että yhteys verojen ja sen tarkoituksen välillä, jota varten ne otettiin käyttöön, mainittiin sekä lain nro 8/2009 perusteluissa että itse lakitekstissä. Kyseisessä laissa ei komission mukaan määritelty verojen ja tuen välisen yhteyden laatua.

40 Lopuksi riidanalaisen päätöksen 66 perustelukappaleessa komissio päätteli, että ne kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, eivät olleet erottamaton osa tukea ja ettei niiden valtuutusdirektiivin vastaisuus näin ollen vaikuttaisi komission päätökseen tukitoimen soveltuvuudesta sisämarkkinoille.

41 Kantaja sekä Telefónica de España ja Telefónica Móviles España katsovat, että tämä komission päätelmä on virheellinen. Ne kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, ja erityisesti kyseisen lain 6 §:ssä säädetty toimenpide olivat erottamaton osa kyseisellä lailla käyttöön otettuja tukielementtejä. Komission olisi pitänyt siten tutkia riidanalaisessa päätöksessä sitä, olivatko kolme uutta verotuksellista toimenpidettä unionin oikeuden mukaisia.

42 Tässä kanneperusteessa on kolme osaa. Ensiksikin kantaja sekä Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, että komissio ei ottanut riittävällä tavalla huomioon lailla nro 8/2009 käyttöön otettujen tai muutettujen kolmen verotuksellisen toimenpiteen ja tällä lailla käyttöön otettujen tukielementtien välistä yhteyttä. Toiseksi kantaja väittää, että se, että tukielementit ja verotukselliset toimenpiteet eivät ole erotettavissa toisistaan, johtuu tässä asiassa myös siitä, että RTVE:n kilpailuetu kasvaa kerättävän rahoituksen myötä suhteessa kilpaileviin yrityksiin, joiden on maksettava veroa. Kantaja vetoaa kolmanneksi siihen, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat ristiriitaiset.

Kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee sitä, että kolmen verotuksellisen toimenpiteen ja tukielementtien välistä yhteyttä ei ole otettu riittävästi huomioon

43 Kantaja esittää, että kun komissio sovelsi niitä edellytyksiä, joiden se katsoi riidanalaisessa päätöksessä olevan merkityksellisiä – eli että veron tuotto on osoitettava väistämättä RTVE:n rahoittamiseen ja sen on vaikutettava tuen määrään, – komission olisi pitänyt todeta, että lain nro 8/2009 6 §:ssä säädetty verotuksellinen toimenpide oli erottamaton osa RTVE:lle suunnattua tukea. Tämä vero täytti edellä mainitut edellytykset. Aivan aluksi kyseisen lain 6 §:n 8 momentista ilmenee, että veron tuotto on osoitettava väistämättä RTVE:n rahoittamiseen. On riittävää, että osa verosta on erottamaton osa tukea. Lisäksi toisin kuin komissio esittää, kyseisen lain 6 §:ssä säädetyn veron periminen vaikuttaa suoraan tuen määrään. Ensiksikin tämän veron tuotto osoitetaan aina kokonaisuudessaan RTVE:n

rahoitukseen. Toiseksi kyseisen lain perusteluista käy ilmi, että kun toiminnan harjoittajan tulot kasvavat, myös tehtävät pidätykset kasvavat. Koska RTVE on veron maksamiseen velvoitettujen yritysten kilpailija, on niin, että mitä korkeampi vero on, sitä suurempi on RTVE:n kilpailijoidensa maksamasta verosta saama hyöty. Kolmanneksi komissio itse on päätöskäytännössään ottanut kantaa sen puolesta, että verot ja tukitoimenpide eivät ole erotettavissa toisistaan.

44 Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät puolestaan, että komissio on soveltanut virheellisiä edellytyksiä arvioidessaan sitä, ovatko tukitoimenpide ja sen rahoitus erotettavissa toisistaan. Niiden mukaan sen kannalta, että rahoitustapa olisi erottamaton osa tukea, on riittävää, että tuen rahoittamiseksi säädetty vero osoitetaan tuen edunsaajalle. Toisin kuin komissio esittää, ei ole välttämätöntä, että verotuksellinen toimenpide vaikuttaa suoraan tukitoimenpiteen suuruuteen. Se on vain yksi todiste muiden joukossa. Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan mukaan kantajan väitteillä osoitetaan, että vero on osoitettu edunsaajalle, minkä lisäksi tuen ja veron välinen riippuvuus vahvistetaan myös muilla seikoilla. Ne mainitsevat tässä yhteydessä RTVE:n valittaneen siitä, että yksityisten toimijoiden laiminlyönnit verojen suorittamisessa tai virheet näiden toimijoiden maksettaviksi tulevien verojen laskemisessa aiheuttavat sille likviditeettiongelmia ja että Espanjan valtio ei ole valmis kattamaan tätä vajausta valtion talousarvion varoilla. Telefónica de España ja Telefónica Móviles España katsovat vielä, että komissio, joka itse on katsonut, että lailla nro 8/2009 televiestintätoiminnan harjoittajille määrätty vero on unionin oikeuden vastainen, olisi pitänyt osoittaa, että Espanjan valtio on sitoutunut vastaamaan koko RTVE:n talousarvion rahoituksesta, jos vero on lainvastainen. Kyseisestä laista käy kuitenkin ilmi se, että tämän taloudellisen vastuun joutuvat kantamaan yksityiset toiminnan harjoittajat. Veron lakkauttaminen johtaisi tuen rahoittamiseen käytettävän erityisen tulolähteen menettämiseen, mikä osoittaa tuen ja veron välisen yhteyden.

45 Komissio Espanjan kuningaskunnan ja RTVE:n tukemana kiistää nämä väitteet.

46 Tältä osin on aivan aluksi syytä muistuttaa niistä edellytyksistä, joiden täyttyessä tuen rahoitustapaa voidaan pitää erottamattomana osana tukea, ennen kuin tutkitaan, tekikö komissio käsiteltävänä olevassa asiassa virheen, kun se sovelsi näitä edellytyksiä.

– Edellytykset, joiden täyttyessä tuen rahoitustapaa voidaan pitää erottamattomana osana itse tukea

47 Komissio katsoi riidanalaisen päätöksen 63 perustelukappaleessa, että jotta rahoitustapaa voidaan pitää erottamattomana osana tukitoimenpidettä, kyseisen veron tuotto on osoitettava ensiksikin väistämättä tuen rahoittamiseen ja sen on toiseksi vaikutettava suoraan tuen suuruuteen.

48 Tässä yhteydessä on muistutettava, että EUT-sopimuksessa määrätään täsmällisestä erottelusta yhtäältä SEUT 107–SEUT 109 artiklassa olevien valtiontukia koskevien sääntöjen sekä toisaalta SEUT 116 ja SEUT 117 artiklassa olevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten – muun muassa verosäännösten – välisten eroavaisuuksien aiheuttamia vääristymiä koskevien sääntöjen välillä (ks. vastaavasti tuomio 13.1.2005, Streekgewest, C-174/02, Kok., EU:C:2005:10, 24 kohta).

49 Tästä seuraa, että periaatteessa verotukselliset toimenpiteet, joilla rahoitetaan jotakin tukitoimenpidettä, eivät kuulu EUT-sopimuksen valtiontukia koskevien määräysten soveltamisalaan (ks. vastaavasti tuomio 13.1.2005, Pape, C-175/02, Kok., EU:C:2005:11, 14 kohta ja edellä 48 kohdassa mainittu tuomio Streekgewest, EU:C:2005:10, 25 kohta).

50 Kuitenkin silloin, kun verotukselliset toimenpiteet ovat tukitoimen rahoitustapa siten, että ne ovat erottamaton osa kyseistä toimenpidettä, komissio ei voi erottaa tukeen kohdistuvaa tutkintaa sen rahoitustavan vaikutuksien tutkinnasta, koska tällaisessa tilanteessa rahoitustavan yhteensopimattomuus unionin oikeuden kanssa voi vaikuttaa tukijärjestelmän soveltuvuuteen yhteismarkkinoille (ks. edellä 49 kohdassa mainittu tuomio Pape, EU:C:2005:11, 14 kohta, ja edellä 48 kohdassa mainittu tuomio Streekgewest, EU:C:2005:10, 25 kohta).

51 Niistä edellytyksistä, joiden perusteella tuen rahoitustapa on erottamaton osa kyseistä tukea, oikeuskäytännöstä käy ilmi, että veron ja tuen välillä on oltava sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty varojen osoittamista koskeva sellainen sitova yhteys, jonka mukaisesti veron tuotto osoitetaan väistämättä tuen rahoittamiseen ja se vaikuttaa suoraan tuen suuruuteen ja tämän seurauksena arviointiin tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille (tuomio 15.6.2006, Air Liquide Industries Belgium, C-393/04 ja C-41/05, Kok., EU:C:2006:403, 46 kohta ja tuomio 22.12.2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, 99 kohta).

52 Tästä oikeuskäytännöstä käy siis yhtäältä ilmi, että jotta veron voitaisiin katsoa olevan erottamaton osa tukitoimenpidettä, kansallisessa lainsäädännössä on välttämättä oltava sellainen sitova säännös, jossa säädetään veron osoittamisesta tuen rahoittamiseen. Tästä seuraa, että kun tällaista säännöstä ei ole, ei voida katsoa, että vero on osoitettu tukitoimen rahoittamiseen, eikä se siis ole osa tuen toteuttamistapaa. Toisaalta pelkästään se seikka, että tällainen säännös on olemassa, ei voi itsessään olla riittävä edellytys sen toteamiselle, että vero on erottamaton osa tukitoimenpidettä. Kun tällainen kansallisen lainsäädännön säännös on olemassa, on tutkittava lisäksi, vaikuttaako veron tuotto suoraan tuen suuruuteen.

53 Toisin kuin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, jotta vero olisi erottamaton osa tukitoimenpidettä, ei siis ole riittävää, että sen tuotto välttämättä osoitetaan kyseisen tuen rahoittamiseen.

54 Siitä oikeuskäytännöstä, johon Telefónica de España ja Telefónica Móviles España viittaavat väitteidensä tueksi, on todettava, että mikään kantajien mainitsemista tuomioista ei voi tukea niiden väitettä, jonka mukaan sen osoittamiseksi, että rahoitustapa on erottamaton osa tukitoimenpidettä, riittää, että osoitetaan, että verotuksellisen toimenpiteen perusteella pidätetyt tulot osoitetaan tuensaajalle.

55 Tässä yhteydessä Telefónica de España ja Telefónica Móviles España vetoavat siihen tosiseikkaan, että yhteisöjen tuomioistuin on tietyissä tuomioissa todennut, että verotuksellisen toimenpiteen ja tukitoimen välillä on oltava varojen osoittamista koskeva sitova yhteys ja että jos tällainen yhteys on olemassa, verotuksellisen toimenpiteen tuotto vaikuttaa suoraan tuen suuruuteen.

56 Toisin kuin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, tuomioista, joihin ne ovat vedonneet (edellä 48 kohdassa mainittu tuomio Streekgewest, EU:C:2005:10, 26 kohta; edellä 49 kohdassa mainittu tuomio Pape, EU:C:2005:11, 15 kohta; tuomio 14.4.2005, AEM ja AEM Torino, C-128/03 ja C-129/03, Kok., EU:C:2005:224, 46 ja 47 kohta ja tuomio 27.10.2005, Distribution Casino France ym., C-266/04–C-270/04, C-276/04 ja C-321/04–C 325/04, Kok., EU:C:2005:657, 40 kohta) ei kuitenkaan voida päätellä, että verotuksellisen toimenpiteen suora vaikutus tuen suuruuteen ei ole välttämätön edellytys vaan vain yksi todiste muiden joukossa. Päinvastoin, edellä 48 kohdassa mainitussa tuomiossa Streekgewest (EU:C:2005:10, 28 kohta) yhteisöjen tuomioistuin ei rajoittunut tutkimaan vain sitä, oliko verotuksellisen toimenpiteen ja tukitoimen välillä varojen osoittamista koskeva sitova yhteys, vaan se tutki myös, vaikuttiko mainitun verotuksellisen toimenpiteen tuotto suoraan mainitun tukitoimen suuruuteen.

57 On myös muistutettava, että niissä tuomioissa, joissa yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että tukitoimen ja sen rahoituksen välillä oli erottamaton yhteys, lausumatta nimenomaisesti edellytyksestä siitä, että verotuksellisella toimenpiteellä on oltava suora vaikutus tuen suuruuteen (tuomio 21.10.2003, van Calster ym., C-261/01 ja C-262/01, Kok., EU:C:2003:571, 55 kohta, ja tuomio 27.11.2003, Enirisorse, C-34/01–C-38/01, Kok., EU:C:2003:640, kohta), se on tarkastellut tapauksia, joissa tämä edellytys täyttyi.

58 Näin ollen komissio ei tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, että jotta rahoitustavan voitaisiin katsoa olevan erottamaton osa tukitoimenpidettä, veron ja tuen välillä on oltava varojen osoittamista koskeva sellainen sitova yhteys, jonka mukaisesti veron tuotto osoitetaan väistämättä tuen rahoittamiseen ja se vaikuttaa suoraan tuen suuruuteen.

59 Näin ollen on hylättävä Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan väitteet, jotka koskevat edellytyksiä, jotka komissio on ottanut huomioon, jotta tuen rahoitustapaa voitaisiin pitää erottamattomana osana tukea.

– Näiden edellytysten soveltaminen

60 Kantaja ei aseta komission huomioon ottamia edellytyksiä kyseenalaisiksi nimenomaisesti, mutta se esittää, että komission olisi pitänyt tehdä johtopäätös, jonka mukaan lain nro 8/2009 6 §:ssä säädetty vero täytti nämä edellytykset.

61 Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät puolestaan aluksi väitteitä, joilla pyritään osoittamaan, että lailla nro 8/2009 käyttöön otettujen tai muutettujen verotuksellisten toimenpiteiden ja tällä lailla käyttöön otettujen tukielementtien välillä oli varojen osoittamista koskeva välttämätön yhteys.

62 Kuten edellä 51–58 kohdassa on esitetty, se, että verotuksellisen toimenpiteen ja tukitoimen välillä on välttämätön varojen osoittamista koskeva yhteys, ei kuitenkaan ole riittävä edellytys sille, että verotuksellinen toimenpide olisi erottamaton osa tukea. Lisäksi on näytettävä toteen, että verotuksellinen toimenpide vaikuttaa suoraan tuen suuruuteen.

63 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa tässä yhteydessä, että sen lisäksi, että kantaja esittää väitteitä, jolla pyritään osoittamaan, että lailla nro 8/2009 käyttöön otetut tai muutetut kolme verotuksellista toimenpidettä vaikuttavat suoraan RTVE:n saaman tuen suuruuteen, myös Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan esittämien tiettyjen väitteiden voidaan tulkita koskevan paitsi edellytystä verotuksellisen toimenpiteen ja RTVE:n rahoituksen välisen varojen osoittamista koskevan sitovan yhteyden olemassaolosta, myös edellytystä sen näyttämisestä, että verotuksellinen toimenpide vaikuttaa suoraan tuen suuruuteen.

64 Näin ollen on tutkittava ensimmäiseksi, voivatko kantajan ja Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan esittämät väitteet asettaa kyseenalaisiksi komission johtopäätöksen, jonka mukaan niiden kolme verotuksellisen toimenpiteen, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, tuotto ei vaikuta suoraan RTVE:lle myönnettävän tuen suuruuteen.

65 Tästä on katsottava, että lain nro 8/2009 mukaan RTVE:lle myönnettävän tuen määrää laskettaessa otetaan huomioon sen yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän, joka sille on uskottu, täyttämisestä aiheutuvat nettokustannukset. Tukimäärä, jonka se saa, ei siis riipu kyseisellä lailla käyttöön otettujen tai muutettujen verotuksellisten toimenpiteiden perusteella kerätyistä tuloista.

66 Yhtäältä on näet niin, että lain nro 17/2006 33 §:n mukaan, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 8/2009, silloin, kun RTVE:n käytettävissä olevat tulot ylittävät yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän täyttämisestä aiheutuvat kustannukset, ylimenevä osuus siirretään eri käyttötarkoitukseen. Siltä osin kuin tämä ylimenevä osuus ei ylitä 10:tä prosenttia RTVE:n talousarviossa arvioiduista vuotuisista menoista, se tilitetään vararahastoon, ja siltä osin kuin osuus ylittää kyseisen rajan, se siirretään valtiolle.

67 Vararahastoon tilitetystä pääomasta lain nro 8/2009 8 §:stä käy ilmi, että sitä ei voida käyttää muuten kuin Espanjan talous- ja finanssiministerin nimenomaisella luvalla ja että jos sitä ei ole käytetty neljän vuoden kuluessa, se on käytettävä Espanjan valtion talousarviosta maksettavien korvausten vähentämiseen. Näin ollen vararahastoon tilitetyn pääoman ei voida katsoa vaikuttavan suoraan RTVE:lle myönnettävän tuen suuruuteen.

68 Lisäksi lain nro 8/2009 3 §:n 2 momentissa säädetään RTVE:n tuloja koskevasta ehdottomasta rajasta, joka oli 1 200 miljoonaa euroa vuosina 2010 ja 2011. Lain mukaan koko tämän rajan ylimenevä osuus siirretään suoraan Espanjan valtion talousarvioon.

69 Toisaalta lain nro 8/2009 2 §:n 2 momentin mukaan siinä tapauksessa, että RTVE:n käytettävissä olevat varat eivät riitä kattamaan yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän täyttämisen kustannuksia, tämä erotus katetaan Espanjan valtion talousarvion määrärahoista.

70 Komissio on siis oikeutetusti todennut, että niiden kolmen verotuksellisen toimenpiteen, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, perusteella kerätyt tulot eivät voineet vaikuttaa suoraan RTVE:n saaman tuen suuruuteen, joka laskettiin yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tarjoamisen nettokustannusten perusteella.

71 Toteamusta ei voida asettaa kyseenalaiseksi yhdelläkään kantajan tai Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan esittämistä väitteistä.

72 Ensiksikin, toisin kuin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, pelkästään se seikka, että ne kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, otettiin käyttöön RTVE:n kaupallisten tulojen menettämisen korvaamiseksi (ks. riidanalaisen päätöksen 13 perustelukappale), ei riitä osoittamaan, että rahoitustapa on erottamaton osa tukitoimenpidettä. Yhteisöjen tuomioistuin on näet jo todennut, ettei tämä seikka itsessään ole riittävä osoitus veron ja verotuksellisen edun välisestä sitovasta yhteydestä (edellä 48 kohdassa mainittu tuomio Streekgewest, EU:C:2005:10, 26 ja 27 kohta).

73 Toiseksi Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, että vaikka tällainen velvollisuus teoriassa olisikin olemassa, käytännössä Espanjan valtio ei ole valmis täydentämään RTVE:n talousarviota valtion talousarvion varoista.

74 Myös tämä väite oli hylättävä.

75 Tässä yhteydessä on näet muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 263 artiklan nojalla nostetun kumoamiskanteen yhteydessä unionin toimen lainmukaisuutta on arvioitava toimen toteuttamisajankohtana olemassa olleiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella. Näin ollen komission tekemiä arvioita on tutkittava ainoastaan niiden seikkojen perusteella, jotka olivat komission tiedossa sen arvioidessa asiaa (tuomio 7.2.1979, Ranska v. komissio, 15/76 ja 16/76, Kok., EU:C:1979:29, 7 kohta).

76 On kuitenkin todettava, etteivät Telefónica de España ja Telefónica Móviles España ole esittäneet mitään sellaisia tietoja, joilla voitaisiin osoittaa, että komissiolla oli riidanalaisen päätöksen tekohetkellä sellaisia tietoja, jotka osoittivat, ettei Espanjan valtio ollut valmis täydentämään RTVE:n talousarviota lain nro 8/2009 2 §:n 2 momentin nojalla. On näet niin, että kaikki kantajien tältä osin esittämät asiakirjat ovat ajalta riidanalaisen päätöksen tekopäivän jälkeen eli ajalta 20.7.2010 jälkeen.

77 Kolmanneksi Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, että tukitoimen rahoittamiseen tarkoitettua verotuksellista toimenpidettä on pidettävä erottamattomana osana kyseistä tukitoimenpidettä aina paitsi silloin, kun komissio osoittaa, että siinä tapauksessa, että verotuksellinen toimenpide ei ole yhteensopiva unionin oikeuden kanssa, asianomainen jäsenvaltio on sitoutunut rahoittamaan koko tukitoimen.

78 Myös tämä väite oli hylättävä.

79 Toki silloin, kun sovellettaessa edellä mainittua kahta edellytystä eli edellytystä verotuksellisen toimenpiteen ja RTVE:n rahoituksen välisen varojen osoittamista koskevan sitovan yhteyden olemassaolosta sekä edellytystä sen näyttämisestä, että verotuksellinen toimenpide vaikuttaa suoraan tuen suuruuteen, verotuksellista toimenpidettä on pidettävä erottamattomana osana tukitoimenpidettä – kuten on sellaisen veronluonteisen toimenpiteen tapauksessa, jossa koko verotuksellisen pidätyksen tuotto tai määrätty osa siitä maksetaan suoraan ja edellytyksettä tuen edunsaajalle – verotuksellisten seikkojen soveltumattomuus vaikuttaa suoraan tukitoimenpiteeseen. Tällöin on näet niin, että veroluonteisen toimenpiteen verotuksellisten seikkojen täydestä tai osittaisesta soveltumattomuudesta seuraa tukitoimen poistaminen tai tuen määrän pienentäminen.

80 Kuitenkin tässä tapauksessa lain nro 8/2009 2 §:n 2 momentissa ja lain nro 17/2006 33 §:ssä säädettiin, että jos rahoituslähteet eivät riittäneet kaikkien RTVE:n julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kustannusten kattamiseen, Espanjan valtiolla oli velvollisuus maksaa tämä erotus. Nyt käsiteltävässä asiassa tuen suuruus ei siis riippunut suoraan verotuksellisesta toimenpiteestä.

81 Neljänneksi kantaja esittää, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista eräässä toisessa asiassa koskeneessa päätöksessä komissio otti itse kantaa sen puolesta, että verot ja tukitoimenpiteet eivät ole erotettavissa toisistaan, ja kyseinen asia ja tarkasteltavana oleva asia ovat samankaltaisia.

82 Myös tämä väite on hylättävä ilman, että olisi tarpeen tarkastella muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva kyseisen päätöksen sisältöä. Yhtäältä on syytä muistuttaa, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä tehdyt komission arvioinnit ovat vain väliaikaisia (tuomio 27.11.2003, Regione Siciliana v. komissio, T-190/00, Kok., EU:T:2003:316, 48 kohta). Toisaalta tuen käsite ja siten myös se, ovatko rahoitustavat erotettavissa tuesta, on määritettävä objektiivisia edellytyksiä soveltaen. Ne eivät voi siten riippua komission subjektiivisesta arvioinnista. Vaikka tällaista aiempaa hallinnollista käytäntöä olisikin sovellettu, se olisi oikeuskäytännön vastaista, eikä se voisi siten sitoa komissiota.

83 Viidenneksi kantaja esittää, että tuen suuruus kasvaa näiden pidätysten perusteella, koska kantaja on RTVE:n kilpailija, ja että RTVE:n kilpailuetu kasvaa kantajalta pidätettyjen verojen myötä.

84 Tämä väite on hylättävä siltä osin, kuin sillä pyritään osoittamaan, että komissio on tehnyt virheen soveltaessaan näitä kahta edellytystä, joiden mukaan veron tuotto on osoitettava väistämättä tuen rahoittamiseen ja sen on vaikutettava suoraan tuen määrään. Näiden edellytysten mukaan ei näet riitä, että osoitetaan, että veron periminen vaikuttaa tuen edunsaajan kilpailuetuun.

85 Tätä väitettä tarkastellaan kanneperusteen toisen osan yhteydessä siltä osin, kuin sillä pyritään osoittamaan, että on olemassa toinenkin tapaus, jossa tuen rahoitustapaa on pidettävä olennaisena osana itse tukea.

86 Näin ollen komissio katsoi oikeutetusti, että RTVE:lle myönnettävän tuen suuruus ei riippunut suoraan lailla nro 8/2009 käyttöön otettujen tai muutettujen verotuksellisten toimenpiteiden perusteella tehtyjen pidätysten suuruudesta.

87 Kuten edellä 62 kohdassa on esitetty, jotta niiden kolmen verotuksellisen toimenpiteen, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, voitaisiin katsoa olevan erottamaton osa kyseisellä lailla käyttöön otettua tukielementtiä, sekä edellytyksen verotuksellisen toimenpiteen ja tukitoimen välisen varojen osoittamista koskevan välttämättömän yhteyden olemassaolosta että edellytyksen sen näyttämisestä, että kyseinen verotuksellinen toimenpide vaikuttaa suoraan kyseisen tuen suuruuteen, on täytyttävä kumulatiivisesti.

88 Koska jälkimmäinen näistä edellytyksistä ei täyty, kantajan ja Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan sen osoittamiseksi, että lain nro 8/2009 5 §:ssä säädetyn verotuksellisen toimenpiteen ja RTVE:n rahoituksen välillä on varojen osoittamista koskeva välttämätön yhteys, esittämiä väitteitä ei ole tarvetta tutkia, koska kyseiset väitteet ovat tehottomia.

89 Kanneperusteen ensimmäinen osa on siten hylättävä.

Kanneperusteen toinen osa, joka koskee verotuksellisten toimenpiteiden ja RTVE:n kilpailuedun välistä suhdetta

90 Kantaja esittää, että komission riidanalaisessa päätöksessä tarkasteleman tapauksen ohella on olemassa toinenkin tapaus, jossa rahoitustapaa on pidettävä olennaisena osana itse tukitoimenpidettä. Epäsymmetrisen verottamisen tilanteessa, jossa vero on väitettyjen julkisen palvelun velvoitteiden korvaamiseksi määrätty ainoastaan tietyille talouden toimijoille mutta ei toisille, jotka ovat kilpailusuhteessa ensin mainittujen kanssa, tuen ja veron välinen yhteys on vieläkin tiiviimpi kuin komission tarkastelemassa tapauksessa. Tällaisessa tapauksessa hyöty johtuu siitä, että edunsaajana olevan yrityksen kilpailijat on määrätty maksamaan veroa.

91 Kantaja katsoo, että käsiteltävänä olevassa asiassa lain nro 8/2009 6 §:ssä säädetyn veron ja tukitoimenpiteen välillä on tällainen tiivis yhteys. Ensiksikin sille on määrätty kyseinen vero RTVE:lle julkisen palvelun tarjoamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Näin ollen RTVE saa tukea juuri sen vuoksi, että kilpailija joutuu maksamaan veroa. Mitä korkeampi vero on, sitä suurempi on kilpailuetu. Tätä johtopäätöstä ei voida asettaa kyseenalaiseksi sillä perusteella, että RTVE:lle suunnattu tuki ei rajoitu vain siihen, että RTVE on vapautettu verosta, vaan kyseisen veron tuotto tilitetään RTVE:lle; tämä seikka vahvistaa kyseisen veron ja tukitoimenpiteen välistä yhteyttä, koska se vahvistaa RTVE:n kilpailuetua. Tuen soveltuvuutta tarkasteltaessa olisi lisäksi tarkasteltava tuen vaikutuksia asianomaisten markkinoiden erityisolosuhteissa eli muille yrityksille aiheutuvat kilpailuhaitat huomioon ottaen.

92 Tältä osin on aivan aluksi muistutettava siitä erosta, joka EUT-sopimuksessa tehdään yhtäältä valtiontukea koskevien määräysten ja toisaalta jäsenvaltioiden verosäännöksiä koskevien määräysten välillä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan lähtökohtaisesti ne, joiden on maksettava pakollinen maksu, eivät voi jättää suorittamatta kyseistä maksua vedoten siihen, että muiden saamaa vapautusta on pidettävä valtiontukena (ks. tuomio 20.9.2001, Banks, C-390/98, Kok., EU:C:2001:456, 80 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

93 Kantajan puoltamalla lähestymistavalla pyritään kuitenkin asettamaan kyseenalaiseksi tämä periaate. Kyseisen lähestymistavan mukaan yritys voisi näet vastustaa kaikkien verojen perimistä yksinomaan sen vuoksi, että niillä rahoitetaan etua, joka myönnetään sellaiselle yritykselle, jonka kanssa se on kilpailusuhteessa.

94 Toki kantaja esittää tässä yhteydessä oikeutetusti, että yhteisöjen tuomioistuin on katsonut 7.9.2006 antamassaan tuomiossa Laboratoires Boiron (C-526/04, Kok., EU:C:2006:528, 27 ja 48 kohta), että maksun suorittamiseen velvolliset yritykset voivat vastustaa sen maksamista tapauksessa, jossa pakollisen maksun periminen on valtiontukea.

95 Toisin kuin kantaja väittää, tästä tuomiosta ei voida kuitenkaan päätellä, että jotta vero olisi erottamaton osa tukea ja jotta yritys voisi vastustaa sen maksamista, on riittävää, että yritys, joka on velvoitettu tuen rahoittamiseen käytettävän veron maksamiseen, on kilpailusuhteessa tuen edunsaajan kanssa.

96 Yhteisöjen tuomioistuimen edellä 94 kohdassa mainitussa tuomiossa Laboratoires Boiron omaksuma lähestymistapa oli perusteltu kyseisen asian erityisolosuhteiden vuoksi.

97 Asia, joka johti edellä 94 kohdassa mainittuun tuomioon Laboratoires Boiron, koski lääkkeiden jakelua Ranskassa, jossa oli kaksi keskenään välittömästi kilpailevaa lääkkeiden jakelukanavaa, eli tukkukauppias-jakelijoiden jakelukanava sekä suoramyyntiä harjoittavien lääketehtaiden jakelukanava. Riidanalaisella verolla rasitettiin ainoastaan lääketehtaiden suorittamaa lääkkeiden suoramyyntiä. Veron avulla pyrittiin palauttamaan ennalleen näiden kahden lääkkeiden jakelukanavan väliset kilpailuolosuhteet, jotka Ranskan lainsäätäjän mukaan olivat vääristyneet yksinomaan tukkukauppias-jakelijoille asetettujen julkisen palvelun velvoitteiden johdosta.

98 Edellä 94 kohdassa mainitussa tuomiossa Laboratoires Boiron yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että kyseisessä asiassa riitautetulla verolla oli kaksi erityispiirrettä. Se katsoi yhtäältä, että kyse ei ollut yleisesti sovellettavasta verosta vaan epäsymmetrisestä verosta, jonka maksamiseen on velvollinen vain tietty yritysten ryhmä mutta sen kanssa suoraan kilpailevien yritysten ryhmä ei ollut velvollinen maksamaan veroa (tuomion 32–34 kohta). Se totesi toisaalta, että se, että tukkukauppias-jakelijat oli jätetty verovelvollisuuden ulkopuolelle, oli veron harkittu ja jopa pääasiallinen tarkoitus, koska sen avulla pyrittiin palauttamaan ennalleen kahden lääkkeiden jakelukanavan väliset kilpailuolosuhteet (tuomion 35 kohta).

99 Nyt esillä olevat riitautetut verotukselliset toimenpiteet, eli lailla nro 8/2009 käyttöön otetut tai muutetut kolme verotuksellista toimenpidettä, eivät ole verrattavissa edellä 94 kohdassa mainitussa tuomiossa Laboratoires Boiron tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

100 Ensiksikin kyseisten verojen perimisen pääasiallinen tarkoitus ei ole palauttaa ennalleen muiden toimijoiden ja RTVE:n väliset kilpailuolosuhteet, vaan tarkoitus on hankkia RTVE:lle rahoitusta.

101 Toiseksi verotuksellisten toimenpiteiden ja kyseessä olevan tukitoimenpiteen välinen yhteys on käsiteltävänä olevassa asiassa vähemmän tiivis kuin asiassa, joka johti edellä 94 kohdassa mainittuun tuomioon Laboratoires Boiron. Viimeksi mainitussa asiassa verotuksellisen toimenpiteen ja tukitoimenpiteen välillä oli sisäinen yhteys, jonka vuoksi niitä ei ollut mahdollista erottaa toisistaan. Koska tuki muodostui yksinomaan siitä, että tietylle yritysryhmälle määrättiin pakollinen maksu, se, että verotuksellista toimenpidettä ei voitu soveltaa sen unionin oikeuden vastaisuuden vuoksi, johti suoraan tuen loppumiseen. Sitä vastoin siitä, että lailla nro 8/2009 käyttöön otettuja tai muutettuja verotuksellisia toimenpiteitä ei voitaisi soveltaa niiden unionin oikeuden vastaisuuden vuoksi, ei seuraa käsiteltävänä olevassa asiassa suoraan, että RTVE:lle suunnattu tuki asetettaisiin kyseenalaiseksi. Kuten edellä 80 kohdassa on todettu, jos RTVE:lle suunnatun tuen rahoitustapa olisi unionin oikeuden vastainen, Espanjan valtiolla olisi lain nro 8/2009 2 §:n 2 momentin ja lain nro 17/2006 33 §:n nojalla velvollisuus kattaa erotus RTVE:n käytettävissä olevien rahoituslähteiden ja sille julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä aiheutuvien kokonaiskustannusten välillä.

102 Kolmanneksi on syytä korostaa, että asiassa, joka johti edellä 94 kohdassa mainittuun tuomioon Laboratoires Boiron, tuen suuruus perustui yksinomaan veron määrään. Kuten julkisasiamies Tizzano totesi tässä asiassa esittämänsä ratkaisuehdotuksen 47 kohdassa, se hyöty, jonka edunsaajat saavat siitä, että niiden kilpailijoita rasittaa valituksenalainen vero, oli välttämättä riippuvainen valituksenalaisen veron määrästä. Sitä vastoin nyt käsiteltävässä asiassa tuen määrä perustuu ensisijaisesti julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä aiheutuviin nettokustannuksiin. Velvollisuudesta maksaa laissa nro 8/2009 säädetyt verot voi toki aiheutua RTVE:n kanssa kilpaileville yksityisille toimijoille lisää kilpailuhaittaa. Yhteisöjen tuomioistuin on tältä osin jo päättänyt, että ainoastaan se, että tuen rahoittamiseen käytettäväksi tarkoitettu vero määrätään yhdelle yritykselle mutta ei sen kanssa kilpailevalle tuen edunsaajalle, ei riitä, jotta veroa voitaisiin pitää erottamattomana osana kyseistä tukea (edellä 56 kohdassa mainittu tuomio Distribution Casino France ym. v. komissio, EU:C:2005:657, 40–43 kohta).

103 Siten toisin kuin kantaja väittää, ne kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, eivät ole verrattavissa siihen verotukselliseen toimenpiteeseen, josta määrättiin edellä 94 kohdassa mainittuun tuomioon Laboratoires Boiron johtaneessa asiassa.

104 Näin ollen komissio ei tehnyt virhettä, kun se totesi riidanalaisessa päätöksessä, että niiden kolmen verotuksellisen toimenpiteen, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, ja kyseisellä lailla käyttöön otettujen tukielementtien välillä ei ollut riittävän tiivistä yhteyttä, jonka perusteella näitä verotuksellisia toimenpiteitä voitaisiin pitää erottamattomana osana tukitoimenpidettä.

105 Kanneperusten toinen osa on siten hylättävä.

Kanneperusteen kolmas osa, joka koskee sitä, että komission lähestymistapa oli ristiriitainen

106 Kantaja väittää, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat ristiriitaiset, sillä komissio on implisiittisesti myöntänyt kyseisen veron olevan erottamaton osa tukea, kun se on todennut, että RTVE:n rahoitusjärjestelmän muutoksesta oli ilmoitettava juuri lain nro 8/2009 6 artiklassa säädetyn veron käyttöön ottamisen vuoksi.

107 Tältä osin riittää, kun todetaan, että toisin kuin kantaja väittää, komissio ei todennut riidanalaisen päätöksen 48–55 perustelukappaleessa, että niitä kolmea verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön lailla nro 8/2009, oli pidettävä uutena tukena. Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 50 perustelukappaleessa näet ainoastaan, että kyseisellä lailla käyttöön otetut uudet julkiset rahoituslähteet olivat uusia tukielementtejä. Yhtäältä komission toteamuksen, jonka mukaan kyseisellä lailla käyttöön otetut uudet julkiset rahoituslähteet olivat uusia tukielementtejä, ja toisaalta kyseisen päätöksen 66 perustelukappaleen toteamuksen, jonka mukaan näiden uusien rahoituslähteiden rahoittamiseksi samalla lailla käyttöön otetut kolme verotuksellista toimenpidettä eivät olleet erottamaton osa kyseistä tukea, välillä ei ole mitään ristiriitaa.

108 Ensimmäisen kanneperusteen kolmas osa ja tämä kanneperuste kokonaisuudessaan on siten hylättävä.

2. *Kolmas kanneperuste, joka koskee sitä, että SEUT 49 ja SEUT 63 artiklaa olisi sovellettu virheellisesti*

109 Kantaja esittää Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan tukemana kolmannessa kanneperusteessaan, että komissio on soveltanut virheellisesti SEUT 49 ja SEUT 63 artiklaa. Vero, josta on säädetty lain nro 8/2009 6 §:ssä ja joka on erottamaton osa RTVE:lle myönnettyä tukea, ei ole edellä mainittujen EUT-sopimuksen määräysten mukainen.

110 Komissio RTVE:n ja Espanjan kuningaskunnan tukemana kiistää nämä väitteet. Komissio väittää lisäksi, että osa kantajan esittämistä väitteistä on jätettävä tutkimatta.

111 Tältä osin riittää, kun todetaan, että siltä osin kuin kantaja vetoaa SEUT 49 ja SEUT 63 artiklan virheelliseen soveltamiseen, se vetoaa siihen, että lain nro 8/2009 6 §:ssä säädetty verotuksellinen toimenpide ei ole yhteensopiva näiden määräysten kanssa. Koska kyseinen verotuksellinen toimenpide ei ole kuitenkaan erottamaton osa tukea, komissio ei ollut riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneessa menettelyssä velvollinen tutkimaan toimenpiteen yhteensopivuutta SEUT 49 artiklan ja SEUT 63 artiklan kanssa.

112 Kolmas kanneperuste on siten hylättävä ilman, että olisi tarpeen lausua tutkimatta jättämistä koskevasta komission väitteestä.

3. *Toinen kanneperuste, joka koskee sitä, että SEUT 106 artiklan 2 kohtaa olisi sovellettu virheellisesti*

113 Kantaja esittää Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan tukemana, että komissio sovelsi virheellisesti SEUT 106 artiklan 2 kohtaa, kun se hyväksyi tukijärjestelmän, joka ei ole suhteellisuusperiaatteen mukainen. RTVE:n rahoitusjärjestelmä vääristää kilpailua sisällönhankintamarkkinoilla ja myöhemmässä vaiheessa katsojamarkkinoilla tavalla, joka on vastoin

yleistä etua. Kantaja väittää, että se kilpailee RTVE:n kanssa katsojamarkkinoilla ja sisällönhankintamarkkinoilla. Lailla nro 8/2009 ja erityisesti sen 6 §:llä vääristetään kilpailua asianomaisilla markkinoilla yleisen edun vastaisella tavalla. RTVE on kaksinkertaisessa etulyöntiasemassa, koska yhtäältä sen saama rahoitus on tehty pysyväksi ja sitä on jopa lisätty ja koska toisaalta sen kilpailijoiden investointikapasiteetti on supistunut. RTVE voi tämän etulyöntiasemansa vuoksi toimia kilpailunvastaisesti, mikä ei sen julkisen palvelun velvoitteiden noudattamiseksi olisi tarpeen. Kaksi selkeää esimerkkiä kuvaa RTVE:n kilpailunvastaista toimintaa elokuvaoikeuksien alalla: se hankkii muita oikeuksia kuin lähetysoikeuksia elokuvan esittämiseksi maksuttomassa televisiossa, kuten yksinoikeuksia tehdä elokuvasta kopioita tai lähetyssoikeuksia elokuvan esittämiseksi maksutelevisiossa, ja se harjoittaa painostusta vähentääkseen maksutelevision esitysten kestoa. Kun kyse on sellaisten urheilutapahtumien välittämisestä, joilla on merkittävää kaupallista arvoa, RTVE tarjoaa suhteettomia summia saadakseen oikeudet niihin, ja se saa aikaan sen, että hinnat korotetaan keinotekoisesti summiin, joita sen kilpailijat eivät vastaavasti kykene tarjoamaan. Kantajan mukaan RTVE:n toiminta vaikuttaa myös kantajan asemaan katsojamarkkinoilla, sillä sen ohjelmatarjonta köyhtyy, millä taas on vaikutusta sen kanavien tilauksiin. Toisin kuin maksuttoman televisiotoiminnan harjoittajat maksutelevisiotoiminnan harjoittajat eivät hyödy siitä, että mainonta RTVE:ssä on lopetettu. Kantajalla ei ole myöskään mahdollisuutta esittää ”triple play” -palvelutarjousta. RTVE:lle asetetut rajat eivät ole riittävät, jotta nämä suhteettoman pitkälle menevät kilpailun vääristymät saataisiin poistettua. Ensiksikin se, että RTVE:tä on kielletty käyttämästä tulojaan liian korkeiden tarjousten tekemiseen saadakseen oikeudet sisältöihin, joilla on merkittävää kaupallista arvoa, ei ole tehokasta, sillä RTVE:lle annettu julkisen palvelun tehtävä sisältää sellaisten sisältöjen hankkimisen, joilla on merkittävää kaupallista arvoa. Se, että talousarviossa on asetettu tietty yläraja urheilutapahtumien välitysoikeuksien hankkimiselle, on tehotonta. Ei ole myöskään riittävää, että on säädetty vuosittaisesta 52 elokuvan rajasta suurten kansainvälisten elokuvastudioiden tuottamien, hiljattain ensi-iltansa saaneiden elokuvien esityksille. Lopuksi on niin, että rajoitus, jonka mukaan yksityisille televisiotoiminnan harjoittajille määrättyjen verojen osuus ei saa ylittää kunkin vuoden tuloista 20 prosentin enimmäismäärää, on tehoton.

114 Komissio Espanjan kuningaskunnan ja RTVE:n tukeman kiistää nämä väitteet.

115 Tältä osin on aluksi palautettava mieleen SEUT 106 artiklan 2 kohdan sanamuoto ja kyseisen määräyksen oikeudellinen asiayhteys.

116 SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaan yrityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, sovelletaan perussopimusten määräyksiä ja varsinkin kilpailusääntöjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä. Kyseisessä artiklassa määrätään myös, että kaupan kehitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa unionin etujen kanssa.

117 Seuraavien edellytysten on täytyttävä, jotta SEUT 107 artiklassa tarkoitetun valtiontuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 106 artiklan 2 kohdan nojalla: yhtäältä on oltava niin, että asianomaiselle toimijalle on uskottu yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tehtävä sellaisen viranomaistoimen nojalla, jossa määritellään selvästi kyseiset yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palveluvelvoitteet, ja toisaalta toimija ei saa saada ylikompensaatiota eikä valtiollinen rahoitus saa vaikuttaa suhteettomasti kilpailuun ulkopuolisilla markkinoilla (ks. vastaavasti tuomio 12.2.2008, BUPA ym. v. komissio, T-289/03, Kok., EU:T:2008:29, 181 ja 222 kohta).

118 Tässä asiassa kantaja ei aseta kyseenalaiseksi komission toteamuksia siitä, että RTVE:lle on uskottu yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tehtävä viranomaistoimen nojalla ja että kyseisessä toimessa määritellään selvästi kyseiset yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palveluvelvoitteet.

119 Kantaja ei myöskään aseta erityisesti kyseenalaiseksi komission päätelmää, jonka mukaan ylikompensaation vaaraa ei ole. Kantaja toki esittää, että lain nro 8/2009 ansiosta RTVE:llä on suuremmat tulot kuin aikaisemmin. Se kuitenkin vetoaa tähän väitteeseen osoittaakseen sen, että RTVE kykenee vääristämään kilpailua entistä enemmän.

120 Sitä vastoin kantaja väittää yhtäältä, että RTVE voi lain nro 8/2009 ansiosta tehdä liian korkeita tarjouksia sisällönhankintamarkkinoilla, ja toisaalta, että RTVE:n tukijärjestelmällä vääristetään kilpailua sellaisessa laajuudessa, että se on yleisen edun vastaista.

a) Kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee vaaraa siitä, että RTVE toimii kilpailunvastaisesti

121 Kantajan mukaan komissio teki virheen, kun se hyväksyi RTVE:n rahoitusjärjestelmän sellaisena, kuin se on muutettuna lailla nro 8/2009, vaikka oli olemassa vaara siitä, että RTVE toimii kilpailunvastaisesti urheilutapahtumien välitysoikeuksien ja elokuvien lähetysoikeuksien hankintamarkkinoilla.

122 Tässä yhteydessä on palautettava mieleen ne periaatteet, joita sovelletaan unionin yleisen tuomioistuimen harjoittamaan komission julkisten palvelujen alalla, ja tarkemmin yleisradiotoiminnan alalla, tekemän päätöksen valvontaan.

123 SEUT 14 artiklan mukaan unioni ja jäsenvaltiot huolehtivat kukin toimivaltansa mukaisesti ja perussopimusten soveltamisalalla siitä, että yleistä taloudellista etua koskevat palvelut toimivat sellaisten periaatteiden pohjalta ja sellaisin, erityisesti taloudellisin ja rahoituksellisin, edellytyksin, että ne voivat täyttää tehtävänsä. Artiklassa määrätään myös, että nämä periaatteet ja edellytykset määritetään rajoittamatta perussopimusten mukaista jäsenvaltioiden toimivaltaa tarjota, tilata ja rahoittaa tällaisia palveluja.

124 EU- ja EUT-sopimusta täydentävästä yleistä etua koskevista palveluista tehdystä pöytäkirjasta nro 26 käy ilmi, että yksi näitä palveluja koskevista unionin yhteisistä arvoista on kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten keskeinen asema ja laaja harkintavalta tarjota, tilata ja järjestää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja.

125 EU- ja EUT-sopimusta täydentävän jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta tehdyn pöytäkirjan nro 29 mukaan jäsenvaltioiden julkinen yleisradiotoiminta liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus. Kyseisestä pöytäkirjasta käy myös ilmi, että EUT-sopimuksen määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa rahoittaa julkista yleisradiotoimintaa, siinä määrin kuin rahoitus myönnetään yleisradioyritykselle kunkin jäsenvaltion antaman, määrittelemän ja järjestämän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi, ja siinä määrin kuin rahoitus ei vaikuta unionin kauppa- ja kilpailuolosuhteisiin sellaisessa laajuudessa, että se olisi yleisen edun vastaista, kun samalla otetaan huomioon tällaisen julkisen palvelun tehtävän toteuttaminen.

126 Tästä seuraa, että jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän määrittelemisen ja sen järjestämisen suhteen (ks. analogisesti tuomio 1.7.2010, M6 ja TF1 v. komissio, T-568/08 ja T-573/08, Kok., EU:T:2010:272, 139 kohta).

127 Näin ollen komission yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän määrittelemistä ja sen järjestämistä koskeva valvonta on rajoitettua (ks. analogisesti edellä 117 kohdassa mainittu tuomio BUPA ym. v. komissio, EU:T:2008:29, 220 kohta).

128 Unionin yleisen tuomioistuimen harjoittamasta komission tällä alalla tekemän päätöksen valvonnasta on katsottava, että komission arvio koskee monimutkaisia taloudellisia seikkoja. Näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen harjoittama komission päätöksen valvonta on vielä rajoitetumpaa kuin

komission asianomaisen jäsenvaltion toimenpidettä koskeva valvonta. Valvonta rajoittuu sen tarkistamiseen, onko asianomainen toimenpide selvästi epäasianmukainen tavoiteltuun päämäärään nähden (ks. analogisesti edellä 117 kohdassa mainittu tuomio BUPA ym. v. komissio, EU:T:2008:29, 221 ja 222 kohta).

129 Väitettä, jonka mukaan komissio ei ole ottanut riittävästi huomioon vaaraa siitä, että RTVE toimii kilpailunvastaisesti urheilutapahtumien välitysoikeuksien ja elokuvien lähetysoikeuksien hankintamarkkinoilla, on tutkittava edellä esitettyjen seikkojen valossa.

130 Aluksi siltä osin, kuin kyse on kantajan väitteestä, jonka mukaan julkiset varat, joita RTVE:llä on rahoitusjärjestelmänsä ansiosta käytettävissään, tekevät mahdolliseksi sen, että RTVE kilpailee sisällönhankintamarkkinoilla yksityisten toimijoiden kanssa, on palautettava mieleen, että laissa nro 17/2006, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 8/2009, RTVE:lle uskotaan yleisradiotoiminnan tehtävä, johon sisältyy muun muassa urheilutapahtumien välittäminen ja suurten kansainvälisten elokuvayhtiöiden tuottamien elokuvien esittäminen. Kun otetaan huomioon laaja harkintavalta, joka jäsenvaltiolla on yleisradiotoiminnan julkisen palvelun määrittelemisen osalta, SEUT 106 artiklan 2 kohta ei estä sitä, että jäsenvaltio määrittelee tämän julkisen palvelun laajasti ja että se uskoo yleisradiotoiminnan harjoittajalle tehtävän tarjota tasapainoista ja vaihtelevaa ohjelmaa, johon voi sisältyä urheilutapahtumien välittäminen ja elokuvien esittäminen (ks. vastaavasti tuomio 26.6.2008, SIC v. komissio, T-442/03, Kok., EU:T:2008:228, 201 kohta ja tuomio 22.10.2008, TV2/Tanska ym. v. komissio, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04, Kok., EU:T:2008:457,122–124 kohta). Siten pelkästään se, että RTVE kilpailee sisällönhankintamarkkinoilla yksityisten toimijoiden kanssa ja joskus voittaa ne kilpailussa, ei itsessään ole omiaan osoittamaan, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen.

131 Kantaja esittää kuitenkin oikeutetusti, että se, että yleisradiotoiminnan harjoittaja toimii markkinoilla kilpailunvastaisesti suhteessa yksityisiin toimijoihin esimerkiksi soveltamalla sisällönhankintamarkkinoilla käytäntöä, jossa se tekee systemaattisesti liian korkeita tarjouksia, ei olisi yhteensopivaa SEUT 106 artiklan 2 kohdan kanssa. Tällaista toimintaa ei voida pitää tarpeellisena sille kuuluvan julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi.

132 Tällaisen vaaran osalta on syytä todeta, että lain nro 8/2009 3§:n 1 momentin toisessa virkkeessä säädetään, että RTVE ei saa käyttää tulojaan tehdäkseen kilpailijoihinsa nähden liian korkeita tarjouksia oikeuksista sisältöihin, joilla on merkittävää kaupallista arvoa. Tässä säännöksessä kielletään siis nimenomaisesti se, että RTVE tekee liian korkeita tarjouksia. Tämä kielto on toistettu lain nro 7/2010 43 §:n 7 momentissa, joka oli voimassa riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana ja josta komissio oli tietoinen (ks. riidanalaisen päätöksen 75 perustelukohta).

133 Kantaja tunnustaa lain nro 8/2009 3 §:n 1 momentin toisen virkkeen olemassaolon mutta esittää kuitenkin, että kyseisen säännöksen perusteella ei voida sulkea pois sitä, että RTVE tekee systemaattisesti liian korkeita tarjouksia. Kyseinen kielto ei ole tehokas.

134 Ensiksikin kantaja esittää tältä osin, että kielto tehdä liian korkeita tarjouksia ei ole tehokas, koska RTVE:n julkisen palvelun tehtävään sisältyy sellaisten sisältöjen hankkiminen, joilla on merkittävää kaupallista arvoa. Tällaisesta kiellosta säätäminen osoittaa päinvastoin, että RTVE:n toiminta on omiaan vääristämään kilpailua.

135 Tämä väite ei voi menestyä.

136 Kuten edellä 130 kohdassa on esitetty, SEUT 106 artiklan 2 kohta ei estä sitä, että RTVE kilpailee yksityisten toimijoiden kanssa, eikä sitä, että RTVE hankkii sisältöjä, joilla on merkittävää kaupallista arvoa, kunhan tämä tapahtuu sille kuuluvan yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi.

137 Toiseksi kantaja mainitsee RTVE:n tekemistä oikeuksien hankinnoista kaksi esimerkkiä, jotka ovat kantajan mukaan omiaan osoittamaan sen, että RTVE on tehnyt liian korkeita tarjouksia.

138 Tältä osin on palautettava mieleen, että komissio tutki riidanalaisessa päätöksessä vain RTVE:n rahoitusjärjestelmän, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 8/2009, soveltuvuutta. Kantajan mainitsemat esimerkit voidaan ottaa unionin yleisen tuomioistuimen harjoittaman kyseisen päätöksen valvonnan yhteydessä huomioon vain siltä osin, kuin niillä voidaan osoittaa, että komissio teki riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana ilmeisen arviointivirheen, joka koski lain nro 8/2009 3 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä ja lain nro 7/2010 43 §:n 7 momentissa säädetyn kiellon tehokkuutta.

139 Kuten kantaja tunnustaa, suuri osa sen mainitsemista esimerkeistä on kuitenkin esimerkkejä oikeuksien hankinnoista, jotka RTVE:n teki aikana ennen lain nro 8/2009 3 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä säädetyn kiellon voimaantuloa.

140 Vaikka siis oletettaisiin, että nämä esimerkit RTVE:n tekemistä oikeuksien hankinnoista osoittaisivat sen, että RTVE on toiminut kilpailunvastaisesti, ne eivät kuitenkaan ole omiaan osoittamaan, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen, joka koski lain nro 8/2009 3 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä ja lain nro 7/2010 43 §:n 7 momentissa säädetyn kiellon tehokkuutta.

141 Tässä yhteydessä on hylättävä myös kantajan väite siitä, että vaikka esimerkit RTVE:n tekemistä oikeuksien hankinnoista ovat peräsin ajalta ennen lain nro 8/2009 3 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä ja lain nro 7/2010 43 §:n 7 momentissa säädetyn kiellon voimaantuloa, hankinnoilla on tulevaisuudessa edelleen vaikutuksia. Kuten edellä 138 kohdassa on esitetty, riidanalaisen päätöksen kohde on RTVE:n rahoitusjärjestelmä, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 8/2009, ja nämä hankinnat eivät ole omiaan vaikuttamaan tämän rahoitusjärjestelmän soveltuvuuteen.

142 Niiden esimerkkien joukossa, joita kantaja on RTVE:n tekemistä oikeuksien hankinnoista esittänyt osoittaakseen sen, että RTVE on toiminut kilpailunvastaisesti, ainoa hankinta, joka on tehty lain nro 8/2009 3§:n 1 momentin toisessa virkkeessä ja lain nro 7/2010 43 §:n 7 momentissa säädetyn kiellon voimaantulon jälkeen, koskee Euroopan jalkapalloliiton (UEFA) Mestarien liigan kryptaamattomassa muodossa olevien lähetysten jakeluoikeuksia vuosina 2012–2015. Kantaja mainitsee tältä osin, että yksityinen toiminnan harjoittaja on tehnyt Espanjan viranomaisille kantelun, koska sen mielestä RTVE oli tehnyt liian korkean tarjouksen hankkiakseen nämä oikeudet. Kantaja katsoo, että nämä seikat ovat omiaan osoittamaan kyseisen kiellon tehottomuuden.

143 Kyseisellä esimerkillä RTVE:n tekemistä oikeuksien hankinnoista ei voida kuitenkaan osoittaa, että komissio teki riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana ilmeisen arviointivirheen, joka koski lain nro 8/2009 3 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä ja lain nro 7/2010 43 §:n 7 momentissa säädetyn kiellon tehokkuutta.

144 Yhtäältä on katsottava, että kyseinen hankinta on tehty paitsi lain nro 8/2009 3 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä ja lain nro 7/2010 43 §:n 7 momentissa säädetyn kiellon voimaantulon myös riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 263 artiklan nojalla nostetun kumoamiskanteen yhteydessä unionin toimen lainmukaisuutta on arvioitava toimen toteuttamisajankohtana olemassa olleiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella. Näin ollen komission tekemiä arvioita on tutkittava ainoastaan niiden seikkojen perusteella, jotka olivat komission tiedossa sen arvioidessa asiaa (edellä 75 kohdassa mainittu asia Ranska v. komissio, EU:C:1979:29, 7 kohta).

145 Toisaalta ja joka tapauksessa sillä, että yksityinen toiminnan harjoittaja on tehnyt Espanjan viranomaisille kantelun, ei voida itsessään osoittaa, että lain nro 8/2009 3 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä ja lain nro 7/2010 43 §:n 7 momentissa säädetty kielto ei olisi tehokas. Päinvastoin se, että yksityinen toiminnan harjoittaja voi vaatia Espanjan viranomaisia valvomaan sitä, että RTVE noudattaa tätä kieltoa, puhuu pikemminkin kyseisen kiellon tehokkuuden puolesta.

146 Näin ollen ne esimerkit RTVE:n tekemistä oikeuksien hankinnoista, jotka kantaja on maininnut näyttääkseen, että RTVE on tehnyt kiellettyjä liian korkeita tarjouksia, eivät ole omiaan asettamaan kyseenalaiseksi lain nro 8/2009 3 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä ja lain nro 7/2010 43 §:n 7 momentissa säädetyn kiellon tehokkuutta.

147 Näin ollen kantaja ei ole osoittanut, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen, joka koskee vaaraa siitä, että RTVE toimii kilpailunvastaisesti urheilutapahtumien välitysoikeuksien ja elokuvien esitysoikeuksien hankintamarkkinoilla.

148 Tästä seuraa, että kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

b) Kanneperusteen toinen osa, joka koskee sitä, että kauppaan vaikutetaan sellaisessa laajuudessa, että se on unionin edun vastaista.

149 Kantaja esittää, että RTVE:n rahoitusjärjestelmällä vääristetään kilpailua siten, että kauppaan vaikutetaan sellaisessa laajuudessa, että se olisi yleisen edun vastaista.

150 Tässä yhteydessä on erotettava toisistaan yhtäältä ne kantajan väitteet, jotka koskevat lailla nro 8/2009 käyttöön otettujen tai muutettujen kolmen verotuksellisen toimenpiteen vaikutuksia, ja toisaalta kantajan väitteet, jotka koskevat RTVE:n rahoitusjärjestelmässä, sellaisina se on muutettuna kyseisellä lailla, säädettyjen tukielementtien vaikutuksia.

151 Ne kantajan väitteet, jotka koskevat lailla nro 8/2009 käyttöön otettujen tai muutettujen kolmen verotuksellisen toimenpiteen vaikutuksia kilpailuun ja kauppaan unionissa, on hylättävä perusteettomina. Tältä osin riittää, kun muistutetaan, että nämä verotukselliset toimenpiteet eivät ole erottamaton osa kyseisellä lailla käyttöön otettuja tukitoimenpiteitä ja että komissio ei ollut siten velvollinen ottamaan huomioon niiden vaikutuksia menettelyssä, joka johti riidanalaisen päätöksen tekemiseen. Riidanalainen päätös koskee ainoastaan RTVE:lle suunnatun tukijärjestelmän soveltuvuutta (ks. edellä111 kohta).

152 Niiden kantajan väitteiden osalta, jotka koskevat RTVE:n rahoitusjärjestelmässä, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 8/2009, säädettyjen tukielementtien vaikutuksia, on syytä palauttaa aluksi mieleen, että SEUT 106 artiklan 2 kohdan toisesta virkkeestä käy ilmi, että julkisen palvelun tehtävän täyttämisellä ei saa vaikuttaa kauppaan sellaisessa laajuudessa, että se olisi ristiriidassa unionin etujen kanssa, ja että EU- ja EUT-sopimusta täydentävän jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta tehdyn pöytäkirjan nro 29 mukaan julkisen yleisradioyhtiön rahoitus ei saa vaikuttaa unionin kauppa- ja kilpailuolosuhteisiin sellaisessa laajuudessa, että se olisi yleisen edun vastaista.

153 SEUT 106 artiklan 2 kohdan toisesta virkkeestä ja EU- ja EUT-sopimusta täydentävästä jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta tehdyn pöytäkirjan nro 29 määräyksistä käy ilmi, että tukijärjestelmä ei voi olla perusteltu SEUT 106 artiklan 2 kohdan toisen virkkeen nojalla, jos se vaikuttaa kauppaan ja kilpailuun sellaisessa laajuudessa, että se on unionin edun vastaista, ja että asia on näin, vaikka kyseisen järjestelmän tarpeellisuutta ei olisi asetettu kyseenalaiseksi.

154 Kuten EU- ja EUT-sopimusta täydentävästä jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta tehdystä pöytäkirjasta nro 29 käy ilmi, yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän täyttäminen on otettava huomioon, kun arvioidaan SEUT 106 artiklan 2 kohdassa määrättyjä edellytyksiä, koska kyseinen tehtävä on jäsenvaltioiden määrittelemä ja koska se liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin ja tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus.

155 Tästä seuraa, että jotta sellaisen toimijan eduksi, jolle on uskottu yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävä, säädettyä tukijärjestelmää voidaan pitää sellaisena, että se ei täytä SEUT 106 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä määrättyä edellytystä, järjestelmän on vaikutettava kauppaan ja kilpailuun olennaisesti ja sellaisessa laajuudessa, että se on selvästi suhteeton jäsenvaltioiden tavoittelemiin päämääriin nähden.

156 Kantajan esittämiä väitteitä on tarkasteltava edellä esitettyjen seikkojen valossa.

157 Ensiksikin siltä osin kuin kantaja esittää, että RTVE:n rahoitusjärjestelmällä vääristetään kilpailua, koska sen ansiosta RTVE voi kilpailla yksityisten toimijoiden kanssa urheilutapahtumien välittämisestä ja suurten kansainvälisten elokuvayhtiöiden tuottamien elokuvien esittämisestä, riittää, kun muistutetaan, että SEUT 106 artiklan 2 kohta ei estä sitä, että yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävä määritellään laajasti. Tämä seikka ei ole siten itsessään omiaan osoittamaan, että SEUT 106 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä määrätty edellytys ei täyty.

158 Toiseksi kantaja väittää, että RTVE:n rahoitusjärjestelmä vaikuttaa sen toimintaan, ja tämä on johtanut sen ohjelmatarjonnan köyhtymiseen ja vaikuttanut kielteisesti kanavien tilauksiin.

159 Vaikka olisikin niin, että yhtäältä vahingot, joihin kantaja vetoaa, voitaisiin näyttää toteen, ja että toisaalta niistä voitaisiin pitää vastuullisena RTVE:tä eikä muita yksityisiä toimijoita, joka kilpailevat Espanjan markkinoilla kantajan kanssa, niillä ei kuitenkaan voitaisi osoittaa, että kilpailuun ja kauppaan vaikutetaan Espanjan kuningaskunnan tavoittelemiin päämääriin nähden selvästi suhteettomasti.

160 Jotta voitaisiin päätellä, että kyse on tällaisista vaikutuksista, olisi osoitettava, että yksityisenä toiminnanharjoittajana toimimisesta Espanjan yleisradiomarkkinoilla on tehty RTVE:n rahoitusjärjestelmällä, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 8/2009, mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa.

161 Tältä osin on kuitenkin todettava, että laissa nro 8/2009 säädetään RTVE:n toiminnalle rajat, joilla pyritään varmistamaan se, että yksityisten toiminnanharjoittajien toimintaan ei vaikuteta suhteettomasti.

162 Ensiksikin lain nro 8/2009 3 §:n 2 momentissa säädetään RTVE:n talousarvion ylärajaksi 1 200 miljoonaa euroa. Näin ollen RTVE:n taloudellisen ulottuvuuden on pysyttävä rajallisena julkisen palvelun tehtävän määritelmästä ja sen järjestämisestä riippumatta. Komissio totesi riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa tästä rajasta, että tämä määrä vastasi keskimääräistä sekarahoitusjärjestelmän aikana RTVE:n käytössä ollutta talousarviota ja että minkään perusteella ei voitu olettaa, että mainonnan lopettaminen johtaisi RTVE:n tosiasiallisten kustannusten huomattavaan supistumiseen.

163 Seuraavaksi on todettava, että kyseisen lain 9 §:n 1 momentin i kohdassa säädetään, että RTVE:n on asetettava ulkoisia hankintoja, ostoja ja palveluja koskevassa kokonaisvuosibudjetissa 10 prosentin yläraja sellaisten virallisten urheilutapahtumien lähetysoikeuksien hankkimiselle, jotka on luokiteltu yleisen edun mukaisiksi ja yhteiskunnallisesti erittäin kiinnostaviksi ja jotka vahvistetaan sopimusohjelmassa; tämä yläraja ei kuitenkaan koske olympialaisia ja paralympialaisia.

164 Lisäksi kyseisen lain 9 §:n 1 momentin m kohdassa säädetään, että RTVE ei saa esittää parhaaseen lähetysaikaan eri kanavillaan vuosittain enempää kuin 52 suurten kansainvälisten elokuvastudioiden tuottamaa hiljattain ensi-iltansa saanutta elokuvaa. Kyse on elokuvista, joita on jo esitetty elokuvateattereissa ja joiden ensi-illasta on kulunut kahdesta neljään vuotta.

165 Kantaja ei ole kuitenkaan esittänyt, miksi edellä 162–164 kohdassa mainituista rajoituksista huolimatta yksityisenä toiminnan harjoittajana toimimisesta Espanjan yleisradiomarkkinoilla on tehty mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa.

166 Tästä seuraa, että kantaja ei ole osoittanut, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen, joka koski SEUT 106 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä ja EU- ja EUT-sopimusta täydentävässä jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta tehdyssä pöytäkirjassa nro 29 määrättyä edellytystä, jonka mukaan kilpailuun tai kauppaan on vaikutettava tavalla, joka on vastoin unionin etua.

167 Näin ollen kanneperusteen osa, joka koskee sitä, että SEUT 106 artiklan 2 kohdan toista virkettä on sovellettu virheellisesti, on hylättävä.

c) Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan toisen kanneperusteen yhteydessä esittämät muut väitteet

168 Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, että komissio sovelsi virheellisesti SEUT 106 artiklan 2 kohtaa ja SEUT 296 artiklaa, kun se hyväksyi RTVE:n rahoitusjärjestelmän, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 8/2009, esittämättä riittäviä perusteluja, vaikka rahoitusjärjestelmään liittyi ylikompensaation vaara. Kansallisten viranomaisten ylikompensaation vaaraa koskeneista epäilyistä huolimatta komissio totesi riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa ainoastaan, että RTVE:ltä edellytettiin edelleen suurten katsojamäärien tavoittamista ja että mainonnan lopettamisen vuoksi yhtiön oli rahoitettava ja lähetettävä entistä enemmän ohjelmia. Komissio ei erityisesti selittänyt syitä, joiden vuoksi RTVE:n vuosibudjetin yläraja vaikutti ”varovaiselta”.

169 Komissio esittää, että kyse on uusista perusteista, jotka eivät liity kanteen kohteeseen, ja että ne on siksi jätettävä tutkimatta. Ne eivät ole myöskään perusteltuja.

170 Siltä osin kuin kyse on komission esittämästä väitteestä, jonka mukaan peruste on jätettävä tutkimatta ja joka perustuu Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan neljänteen kohtaan, jota perussäännön 53 artiklan ja työjärjestyksen 116 artiklan 3 kohdan nojalla sovelletaan unionin yleisessä tuomioistuimessa, on palautettava mieleen, että unionin tuomioistuimet voivat kunkin asian olosuhteet huomioon ottaen arvioida, voidaanko kanne tai kanneperuste hylätä hyvän oikeudenhoidon perusteella aineellisesti lausumatta ensin sen tutkittavaksi ottamisesta (tuomio 15.6.2005, Regione autonoma della Sardegna v. komissio, T-171/02, Kok., EU:T:2005:219, 155 kohta).

171 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että käsiteltävänä olevassa asiassa on prosessiekonomisista syistä tutkittava heti aluksi, ovatko ne väitteet perusteltuja, jotka Telefónica de España ja Telefónica Móviles España toisen kanneperusteen yhteydessä esittävät, lausumatta ennalta oikeudenkäyntiväitteestä, koska nämä väitteet ovat joka tapauksessa ja jäljempänä esitettävin perustein perusteettomia.

172 Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan esittämät väitteet koskevat perusteluja, jotka esitettiin riidanalaisen päätöksen 67–73 perustelukappaleessa, joissa komissio tarkasteli kysymystä siitä, oliko ylikompensaation vaaraa ollut olemassa, ja päätteli, että ei ollut olemassa merkkejä siitä, että RTVE:n julkisen palvelun velvoitteen arvioitu vuotuinen korvaus olisi ylittänyt ne kustannukset, jotka tästä palvelusta voi kohtuudella olettaa aiheutuvan, tai että korvauksen määrä ylittäisi nettokustannukset tulevaisuudessakaan. Päätöksen 71 perustelukappaleessa komissio totesi muun muassa seuraavasti:

”Espanja osoitti, että RTVE:n budjettisuunnitelma oli sopusoinnussa aikaisempien varainhoitovuosien budjetoitujen vuosikustannusten kanssa ja ettei ollut mitään syytä epäillä, että pelkkä mainonnan lopettaminen johtaisi välittömästi tai lähitulevaisuudessa kustannusten huomattavaan supistumiseen. RTVE:ltä vaaditaan edelleen suurten katsojamäärien tavoittamista, ja mainonnan lopettamisen vuoksi

yhtiön on rahoitettava ja lähetettävä entistä enemmän ohjelmia. Edellisten varainhoitovuosien määriin nähden (1 177 miljoonaa euroa vuonna 2007, 1 222 miljoonaa euroa vuonna 2008 ja 1 146 miljoonaa euroa vuonna 2009), ja kun otetaan huomioon mainoksille aiemmin varatun lähetysajan täyttämiseksi tarvittavista ohjelmista aiheutuvat lisäkustannukset (104 miljoonaa euroa) sekä jäljelle jäävät kaupalliset tulot (laskelmien mukaan vain noin 25 miljoonaa euroa), 1 200 miljoonaa euroa vaikuttaa varovaiselta ja järkevältä vuosibudjetin ylärajalta julkisen palvelun korvaamiseksi. Lisäksi periaate, jonka mukaan julkiselle yleisradioyhtiölle korvataan sen tosiasialliset nettokustannukset, merkitsee väistämättä myös sen suojaamista mainostulojen vaihteluilta.”

173 Telefónica de España ja Telefónica Móviles España vetoavat siihen, että yhtäältä olisi sovellettu virheellisesti SEUT 106 artiklan 2 kohtaa ja toisaalta perusteluvelvollisuutta ei olisi noudatettu.

Väite, joka koskee sitä, että SEUT 106 artiklan 2 kohtaa olisi rikottu

174 Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, että hyväksymällä RTVE:n rahoitusjärjestelmän varmistamatta, ettei siihen liittynyt ylikompensaation vaaraa, komissio sovelsi virheellisesti SEUT 106 artiklan 2 kohtaa.

175 Ensiksi Telefónica de España et Telefónica Móviles España väittävät, että riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa komissio ei tehnyt tarpeeksi yksityiskohtaista tarkastusta.

176 Tältä osin on syytä palauttaa mieleen, että jotta SEUT 107 artiklassa tarkoitetun valtiontuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille SEUT 106 artiklan 2 kohdan nojalla, toimija, jolle on uskottu yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelun tehtävä, ei saa saada ylikompensaatiota., kuten edellä 117 kohdassa on esitetty.

177 Tässä asiassa Telefónica de España ja Telefónica Móviles España eivät aseta kyseenalaiseksi komission niitä selvityksiä, joiden mukaan RTVE:lle on uskottu yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelun tehtävä sellaisen viranomaistoimen nojalla, jossa määritellään selvästi kyseiset yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palveluvelvoitteet.

178 Sitä vastoin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España katsovat, että se komission riidanalaisen päätöksen 73 perustelukappaleessa esittämä toteamus, jonka mukaan ei ollut olemassa merkkejä siitä, että RTVE:lle uskotun julkisen velvoitteen arvioitu vuotuinen korvaus olisi ylittänyt ne kustannukset, jotka tästä palvelusta voi kohtuudella olettaa aiheutuvan, tai että korvauksen määrä ylittäisi nettokustannukset tulevaisuudessakaan, on virheellinen, koska komissio ei tutkinut ylikompensaation vaaraa riittävästi.

179 Aluksi on syytä todeta tältä osin, että Telefónica de España ja Telefónica Móviles España rajoittuvat kyseenalaistamaan vain yhden RTVE:n rahoitusjärjestelmään liittyvän valvontajärjestelyn, vaikka kyseiseen järjestelmään liittyy koko joukko valvontajärjestelyjä, joiden tarkoituksena on varmistaa, että RTVE saa käyttöönsä vain sen tehtävän täyttämiseksi välttämättömät varat.

180 Tästä on aluksi huomautettava, että RTVE:n toiminnan taloudellinen ulottuvuus määrittyy sille uskottujen julkisen palvelun velvoitteiden perusteella. Näin ollen lain nro 8/2009 3 §:n 2 kohdasta käy ilmi, että RTVE:n toiminta määräytyy lainsäätäjän hyväksymän, yhdeksänvuotisen puitetehtävän (ks. lain nro 17/2006 4 §:n 1 kohta) ja hallituksen hyväksymien, kolmivuotisten, puitetehtävää konkretisoivien sopimusohjelmien (ks. lain nro 17/2006 4 §:n 2 kohta) perusteella. Näissä asiakirjoissa on oltava tietoja RTVE:n toiminnan taloudellisesta ulottuvuudesta samoin kuin sen vuotuisen kasvun rajoista ja tämä taloudellinen ulottuvuus on laskettava ottaen huomioon ne julkisen palvelun velvoitteet, jotka RTVE:lle on uskottu.

181 Toiseksi on muistutettava, että RTVE:n rahoituslähteet on suunniteltu siten, että ylikompensaatio ei ole mahdollista. Kuten edellä 6–9 kohdassa on esitetty, RTVE:tä rahoitetaan eri lähteistä, jotka on lueteltu lain nro 8/2009 2 §:n 1 momentissa. Pääasiallisia rahoituslähteitä ovat yhtäältä niiden kolmen verotuksellisen toimenpiteen tuotot, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin mainitun lain 4–6 §:llä, ja toisaalta Espanjan valtion talousarviosta maksettava vuotuinen korvaus, joka mainitaan lain 2 §:n 1 momentin a alakohdassa. Vuotuisen korvauksen määrää laskettaessa voidaan siis muokata alustavasti RTVE:n käytössä tiettynä varainhoitovuotena olevien tulojen suuruutta. Kuitenkin vuotuisen korvauksen suuruudesta lain nro 17/2006 33 §:n 1 kohdassa säädetään, että korvaus on laskettava siten, että korvauksen ja muiden RTVE:n käytettävissä olevien tulojen yhteenlaskettu määrä ei ylitä niiden julkisen palvelun velvoitteiden, jotka yhtiön on täytettävä kyseisen tilikauden aikana, kustannuksia.

182 Lisäksi lain nro 17/2006, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 8/2009, 33 §:n 2 momentissa säädetään, että jos varainhoitovuoden päättyessä todetaan, että RTVE:lle maksettu korvaus ylittää yleisradiotoiminnan julkisen palvelun velvoitteen täyttämisestä kyseisen varainhoitovuoden aikana aiheutuneet nettokustannukset, se ylimenevä osuus, jota ei tilitetä vararahastoon, vähennetään seuraavalle varainhoitovuodelle Espanjan valtion talousarviossa varatuista määrärahoista.

183 Lopuksi on niin, että RTVE:n rahoitusjärjestelmään liittyy myös jälkikäteisiä valvontaelementtejä. Kuten komissio totesi riidanalaisen päätöksen 72 perustelukappaleessa, ensiksikin RTVE:n rahoitusjärjestelmään kuuluu budjettivalvontajärjestelyjä sisäisen tarkastuksen, Espanjan valtionhallinnon tarkastusviraston toimeenpaneman tarkastuksen ja yksityisen tilintarkastusyrityksen suorittaman ulkoisen tarkastuksen muodossa, toiseksi Espanjan parlamentti ja Espanjan audiovisuaalialan viranomainen valvovat RTVE:n julkisen palvelun tehtävän täyttämistä sekä vuotuista tilinpäätöstä, ja kolmanneksi Espanjan tilintarkastustuomioistuin tekee tarkastuksen.

184 Edellä 180–183 kohdassa mainitut valvontajärjestelyt ovat tosin abstrakteja. On kuitenkin muistutettava, että riidanalaisessa päätöksessä komissio tutki tukijärjestelmän soveltuvuutta. Näin ollen se saattoi rajoittua tutkimaan, oliko olemassa riittäviä valvontajärjestelyjä sen varmistamiseksi, että RTVE:lle tiettynä varainhoitovuotena tätä järjestelmää sovellettaessa myönnettävän tuen kokonaismäärä ei ylitä sille uskotun yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän täyttämisen nettokustannuksia.

185 On todettava, etteivät Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esitä väitteitä, joilla nimenomaisesti pyrittäisiin asettamaan kyseenalaiseksi edellä 180–183 kohdassa mainittujen valvontajärjestelyjen tehokkuus. Siltä osin kuin ne väittävät, että komissio ei voinut riidanalaisessa päätöksessä viitata aikaisempiin RTVE:n rahoitusta koskeviin päätöksiinsä, on muistutettava, että komissiolla oli velvollisuus tutkia RTVE:n voimassa olleen rahoitusjärjestelmän soveltuvuutta vain siltä osin kuin lailla nro 8/2009 oli vaikutettu siihen. Näin ollen siltä osin kuin RTVE:n vanhaan rahoitusjärjestelmään kuuluvien valvontajärjestelyjen tehokkuutta ei asetettu kyseenalaiseksi laissa nro 8/2009 säädetyillä muutoksilla, sille, että komissio viittasi näitä järjestelyjä koskevaan aikaisempaan analyysiinsä, ei ollut mitään estettä.

186 Toiseksi tarkasteltaessa tarkemmin Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan niitä väitteitä, jotka koskevat komission riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa esittämiä arvioita, on tutkittava lain nro 8/2009 3 §:n 2 momentissa säädetyn 1 200 miljoonan euron tarkoitusta, ennen kuin arvioidaan, oliko komission harjoittama valvonta riittämätöntä.

187 Aluksi 1 200 miljoonan euron tarkoituksesta on muistutettava, että komissio ei hyväksynyt rahoitusjärjestelmää, jonka mukaan RTVE:llä on tiettynä varainhoitovuotena käytössään näin suuri talousarvio. Kuten edellä 180–183 kohdassa on esitetty, laissa nro 8/2009 säädetään järjestelyistä, joiden tarkoituksena on varmistaa, että RTVE:lle myönnettävä tuki vastaa sen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen nettokustannuksia. Lain nro 8/2009 3 §:n 2 momentissa säädetään siis 1 200 miljoonan euron ehdottomasta RTVE:n talousarvion ylärajasta eli rajasta, jota ei voida ylittää, vaikka

RTVE:n talousarvio voisi olla tätä suurempi, jos ainoa merkityksellinen kriteeri olisi ollut mainittu yhtiön julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kustannusten määrä. Tätä ylärajaa sovellettaessa RTVE:n talousarvio ei voi ylittää 1 200 miljoonan euron enimmäismäärää, mutta se voi olla sitä matalampi, jos tiettynä varainhoitovuotena julkisen palvelun tehtävän täyttämisen kustannukset ovat vähemmän korkeat.

188 Tästä seuraa ensiksikin, että on hylättävä Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan väite, joka koskee sitä, että RTVE:n julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kustannukset voisivat mahdollisesti olla alle 1 200 miljoonaa euroa. Edellä 180–183 kohdassa mainituilla valvontajärjestelyillä näet varmistetaan, että tällaisessa tapauksessa tietyn varainhoitovuoden tuen määrä rajoittuu yleisradiotoiminnan julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä aiheutuviin nettokustannuksiin.

189 Toiseksi Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan väitteistä, jotka koskevat sitä, että komission harjoittama valvonta ei olisi ollut riittävän syvällistä 1 200 miljoonan euron enimmäisrajan osalta, on muistutettava, että jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta yleisradiotoiminnan julkisen palvelun toteuttamisesta maksettavan korvauksen määrittämisen suhteen ja että, kun tarkastellaan yleisradiotoiminnan julkisen palvelun velvoitteesta maksettavan korvauksen oikeasuhteisuuden valvontaa, komission valvonta on rajoitettua ja unionin yleisen tuomioistuimen harjoittama komission päätöksen valvonta on vielä rajoitetumpaa (ks. edellä 126–128 kohta). Unionin yleisen tuomioistuimen harjoittama valvonta rajoittuu siis sen tutkimiseen, oliko komissio mahdollisesti tehnyt ilmeisen arviointivirheen.

190 Kuitenkaan tässä asiassa millään Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan esittämistä väitteistä ei voida osoittaa, että riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa esitetyt arviot, joiden mukaan 1 200 miljoonan euron yläraja vaikutti varovaiselta, olisivat olleet ilmeisiä arviointivirheitä.

191 Ensiksi, kuten komissio esitti riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa, 1 200 miljoonan euron määrä vastasi keskimääräistä sekarahoitusjärjestelmän aikana RTVE:n käytössä ollutta talousarviota.

192 Toiseksi riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleesta käy ilmi, että komissio otti yhtäältä huomioon mainoksille aiemmin varatun lähetysajan täyttämisestä aiheutuvien 104 miljoonan euron lisäkustannusten ja niiden kustannusten, jotka syntyvät laissa nro 8/2009 RTVE:lle säädettyjen ohjelmistoa koskevien julkisen palvelun lisävelvoitteiden täyttämisestä, olemassaolon sekä toisaalta katsoi, ettei ollut mitään syytä olettaa, että mainonnan lopettaminen saattaisi johtaa RTVE:n todellisten kustannusten huomattavaan vähenemiseen.

193 Toisin kuin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, nämä arviot eivät olleet ilmeisen virheellisiä. Sitä, että julkisen palvelun tehtävän täyttämisestä RTVE:lle aiheutuneet kustannukset olisivat muuttuneet niitä kustannuksia, jotka sille aiheutuivat laissa nro 17/2006 säädettyä järjestelmää sovellettaessa, olennaisesti matalammiksi, ei näet ole näytetty toteen. Riidanalaisen päätöksen 59 perustelukappaleessa komissio tosin totesi, että RTVE:n poistaminen mainontamarkkinoilta saattoi osaltaan vahvistaa sen julkisen palvelun tehtävää tekemällä yhtiön ohjelmistosta vähemmän riippuvaisen kaupallisista näkökohdista ja kaupallisten tulojen vaihteluista. Toisin kuin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, on kuitenkin niin, että pelkästään siitä seikasta, että RTVE:stä olisi tullut toimija, jota mainontamarkkinoille osallistumiseen liittyvät kaupalliset paineet eivät enää koskeneet, ei voida päätellä, että se olisi voinut tarjota sellaista erilaista ohjelmistoa, jonka avulla se voisi toimia olennaisesti matalammin kustannuksin. SEUT 106 artiklan 2 kohta ei näet estä sitä, että jäsenvaltio määrittelee yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävän laajasti siten, että julkinen yleisradioyhtiö voi tarjota tasapainoista ja monipuolista ohjelmistoa säilyttäen samalla tietyn katsojamäärän (130 kohdassa mainittu tuomio SIC v. komissio, EU:T:2008:228, 201 kohta).

194 Kolmanneksi – toisin kuin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät – komissio ei tehnyt ilmeistä arviointivirhettä, kun se ei tutkinut tarpeeksi, saattoivatko siirtyminen lähes yksinomaan julkiseen rahoitusjärjestelmään ja julkisen palvelun velvoitteiden muuttaminen vaikuttaa RTVE:lle aiheutuviin kustannuksiin. Kun otetaan huomioon se seikka, että lain nro 8/2009 3 §:n 2 momentissa säädetty 1 200 miljoonan euron määrä on vain RTVE:n talousarvion yläraja ja että edellä 180–183 kohdassa esitetyillä järjestelyillä varmistetaan, että RTVE:lle myönnettävät tuet eivät ylitä sen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen nettokustannuksia, on näet niin, ettei komissiolla ollut velvollisuutta tutkia asiaa yksityiskohtaisemmin.

195 Neljänneksi siltä osin kuin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España väittävät, että komission olisi pitänyt reagoida tiettyjen kansallisten viranomaisten esittämiin huomautuksiin, on todettava, että riidanalaisen päätöksen 69 perustelukappaleessa komissio esitti itsekin epäilyjä toimenpiteen oikeasuhteisuudesta mutta päätteli asiaa tarkasteltuaan, ettei ylikompensaation vaaraa ollut olemassa. Joka tapauksessa se seikka, että komissio ei ole tarkastellut yksityiskohtaisesti kaikkia kansallisten hallintoviranomaisten lakiesityksestä esittämiä kriittisiä huomautuksia, ei sellaisenaan voi osoittaa, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen, erityisesti, kun kyse on alasta, jolla jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta ja komission harjoittama valvonta on rajoitettua.

196 Näin ollen Telefónica de España ja Telefónica Móviles España eivät ole osoittaneet, että se riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa esitetty arvio, jonka mukaan 1 200 miljoonan euron yläraja vaikuttaa varovaiselta, olisi ollut ilmeisen virheellinen.

197 Kun otetaan huomioon edellä esitetyt perustelut, on hylättävä väite, joka koskee sitä, ettei tarpeeksi yksityiskohtaista ennakkotarkastusta olisi tehty.

Väite, joka koskee sitä, että perusteluvelvollisuutta ei olisi noudatettu

198 Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, että komissio jätti noudattamatta SEUT 296 artiklassa tarkoitettua perusteluvelvollisuutta. Komissio ei perustellut riittävästi sitä arviota, että ylikompensaation vaaraa ei ollut olemassa.

199 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEUT 296 artiklassa edellytettyjen perustelujen on oltava kyseessä olevan toimenpiteen luonteen mukaisia, ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen unionin toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluvelvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimenpiteen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka niillä, joille toimenpide on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, sillä tutkittaessa sitä, täyttävätkö toimenpiteen perustelut SEUT 296 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. tuomio 1.7.2009, KG Holding ym. v. komissio, T-81/07–T-83/07, Kok., EU:T:2009:237, 61 ja 62 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

200 Käsiteltävänä olevassa asiassa riidanalaisen päätöksen perustelut ovat riittävät.

201 Ensiksikin, toisin kuin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, sen komission päätelmän, jonka mukaan ylikompensaation vaaraa ei ollut olemassa, perustana olleet riidanalaisen päätöksen perustelut eivät rajoittuneet riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleeseen. Mainitun päätöksen 67–73 perustelukappaleessa komissio näet viittasi myös edellä 180–183 kohdassa mainittuihin valvontajärjestelyihin. Tässä yhteydessä on myös katsottava, että komissio viittasi kyseisiin järjestelyihin myös päätöksen 14, 16 ja 17 perustelukappaleessa.

202 Toiseksi Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan väitteestä, joka koskee sitä, että osa näistä huomautuksista ovat abstrakteja, on riittävää palauttaa mieleen, että riidanalaisesta päätöksestä käy selvästi ilmi, että komissio rajoittui hyväksymään tukijärjestelmän, jolla RTVE:n eduksi voidaan myöntää tuki, joka vastaa sen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen nettokustannuksia, eikä se lausunut 1 200 miljoonan euron suuruisen tuen soveltuvuudesta.

203 Lisäksi siltä osin kuin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, että komission olisi pitänyt reagoida tiettyjen kansallisten viranomaisten esittämiin huomautuksiin, on todettava, että komissio on perustellut tekemäänsä päätöstä riittävästi, jos päätöksestä ilmenee selkeästi ja yksiselitteisesti komission päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden, kun taas sitä, että perusteluissa eriteltäisiin kaikki merkitykselliset oikeudelliset ja tosiseikkoja koskevat yksityiskohdat, ei edellytetä. Mainittuaan riidanalaisen päätöksen 67–76 perustelukappaleessa ne syyt, joiden perusteella toimenpide oli oikeasuhteinen, komissiolla ei siis ollut velvollisuutta vastata erityisesti kaikkiin kansallisten hallintoviranomaisten lakiesityksestä esittämiin kriittisiin huomautuksiin. Näin on erityisesti, kun kyse on sellaisesta alasta, jolla jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta ja jolla komission harkintavalta näin ollen on rajoitettua.

204 Näin ollen myös tämä väite on hylättävä.

205 On siten syytä hylätä myös Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan toisen kanneperusteen yhteydessä esittämät muut väitteet.

206 Tästä seuraa, että kanneperuste, jonka mukaan SEUT 106 artiklan 2 kohtaa olisi sovellettu virheellisesti, sekä väitteet, jotka Telefónica de España ja Telefónica Móviles España ovat esittäneet toisen kanneperusteen yhteydessä, on hylättävä kokonaisuudessaan.

4. *Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan esittämät muut perusteet*

207 Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät kaksi lisäperustetta.

208 Ensiksikin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España väittävät, että komissio loukkasi niiden menettelyllisiä oikeuksia, jotka on taattu SEUT 108 artiklan 2 kohdassa, kun se totesi muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään, että kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, voitiin erottaa RTVE:n voimassa olleesta rahoitusjärjestelmästä, vaikka tältä osin oli esitetty epäilyjä.

209 Toiseksi Telefónica de España ja Telefónica Móviles España esittävät, että komissio rikkoi SEUT 108 artiklaa, kun se totesi riidanalaisen päätöksen 53 perustelukappaleessa, että kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, olivat erotettavissa RTVE:n nykyisestä rahoitusjärjestelmästä.

210 Komissio sitä vastoin katsoo, että nämä perusteet on jätettävä tutkimatta ja että ne on joka tapauksessa hylättävä perusteettomina.

211 Tältä osin riittää, kun muistutetaan, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan neljännen kohdan mukaan, jota perussäännön 53 artiklan nojalla sovelletaan unionin yleisessä tuomioistuimessa, väliintulokirjelmässä saadaan esittää vain jonkun asianosaisen vaatimuksia tukevia vaatimuksia. Lisäksi työjärjestyksen 116 artiklan 3 kohdan mukaan väliintulijan on hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on väliintulohetkellä. Oikeuskäytännön mukaan nämä määräykset eivät estä sitä, että väliintulija esittää väitteitä, jotka poikkeavat sen tukeman asianosaisen esittämistä väitteistä, edellyttäen,

että niillä ei muuteta oikeusriidan alaa ja että väliintulolla pyritään edelleen tukemaan asianosaisen vaatimuksia (tuomio 23.2.1961, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. korkea viranomainen, 30/59, Kok., EU:C:1961:2, 37 kohta).

212 Käsiteltävänä olevassa asiassa oikeusriidan, sellaisena kuin se on muodostunut kantajan ja komission välille, kohteena on riidanalaisen päätöksen kumoaminen. Tämän oikeusriidan ala on rajattu kolmella kantajan esittämällä kanneperusteella, jotka koskevat ensiksi sitä, että olisi tehty tuen käsitettä koskeva virhe siltä osin, kuin kyse on siitä, ovatko lailla nro 8/2009 käyttöön otetut tai muutetut kolme verotuksellista toimenpidettä erotettavissa voimassa olleesta rahoitusjärjestelmästä, toiseksi sitä, että olisi sovellettu virheellisesti SEUT 49 artiklaa ja SEUT 64 artiklaa ja kolmanneksi sitä, olisi sovellettu virheellisesti SEUT 106 artiklan 2 kohtaa.

213 Sitä vastoin kannekirjelmään tai vastineeseen ei sisälly seikkoja, jotka koskisivat SEUT 108 artiklan 2 kohdassa taattujen menettelyllisten oikeuksien loukkaamista tai SEUT 108 artiklassa ja [SEUT 108 artiklan] soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 1 artiklan c alakohdassa tarkoitetun uuden tuen käsitteen virheellistä soveltamista. Näihin väitettyihin loukkaamisiin on vedottu väliintulokirjelmässä ensimmäistä kertaa.

214 Tästä seuraa, että Telefónica de Espanan ja Telefónica Móviles Espanan esittämät kaksi lisäperustetta eivät liity oikeusriidan kohteeseen sellaisena, kuin pääasian asianosaiset ovat sen määritelleet, ja niillä muutetaan siten tämän oikeusriidan alaa. Kyseiset perusteet on siten jätettävä tutkimatta.

215 Tätä johtopäätöstä ei voida saattaa kyseenalaiseksi millään Telefónica de Espanan ja Telefónica Móviles Espanan esittämistä perusteluista.

216 Yhtäältä siltä osin, kuin väliintulijat vetoavat tuomion Yhdistynyt kuningaskunta v. neuvosto (C-150/94, Kok., EU:C:1998:547) 36 kohtaan, on syytä todeta, että yhteisöjen tuomioistuin katsoi kyseisessä tuomiossa, että perustelu, jonka väliintulija oli esittänyt ja jonka tutkittavaksi ottaminen oli tässä asiassa riitautettu, koski asianosaisen esittämää perustetta, ja sillä tuettiin tämän asianosaisen esittämiä vaatimuksia. Kuten edellä 212–214 kohdassa on esitetty, käsiteltävänä olevassa asiassa tilanne ei ole tämä.

217 Toisaalta Telefónica de España ja Telefónica Móviles España vetoavat tuomion komissio v. Italia (C-334/08, Kok., EU:C:2010:414) 55 kohtaan. Unionin tuomioistuin totesi toki tässä tuomiossa, että sellainen peruste voitiin ottaa tutkittavaksi, johon asianosainen, jota väliintulija tuki, ei ollut vedonnut vaan johon ainoastaan väliintulija oli vedonnut. Kyse oli kuitenkin puolustautumisperusteesta, johon oli vedottu SEUT 260 artiklassa tarkoitetussa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä. Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä unionin tuomioistuimen on kuitenkin selvitettävä asia tarpeellisessa laajuudessa, jotta se voisi todeta, onko kyseinen jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan. Sellaista tosiseikkaa tai oikeudellista seikkaa koskevalla puolustautumisperusteella, jota komission on analyysissään väistämättä tutkittava, ei voida siten muuttaa oikeusriidan alaa. Sitä vastoin Telefónica de España ja Telefónica Móviles España ovat tässä asiassa väliintulijoina kumoamiskanteessa, jonka ala on rajattu perusteilla, joihin kantaja on vedonnut.

218 Näin ollen Telefónica de Espanan ja Telefónica Móviles Espanan esittämät kaksi lisäperustetta on jätettävä tutkimatta.

219 Kaikki edellä esitetyt seikat huomioon ottaen kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

220 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut, ja 87 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

221 Pääasiassa kantaja on hävinnyt asian kaikkien vaatimustensa osalta, ja komissio ja RTVE ovat vaatineet kantajan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Kantaja vastaa siten omista kuluistaan, ja se on velvoitettava korvaamaan RTVE:n ja komission oikeudenkäyntikulut lukuun ottamatta viimeksi mainitulle väliintulosta aiheutuneista kuluja. Koska Telefónica de España ja Telefónica Móviles España ovat hävinneet asian kaikkien vaatimustensa osalta, ne vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja ne on velvoitettava korvaamaan yhteisvastuullisesti komissiolle niiden väliintulosta aiheutuneet kulut, koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista. Espanjan kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

222 Välitoimimenettelyssä kantaja on hävinnyt asian kaikkien vaatimustensa osalta. Kantaja vastaa siten omista kuluistaan, ja se on velvoitettava korvaamaan RTVE:n ja komission oikeudenkäyntikulut, koska viimeksi mainitut ovat vaatineet oikeudenkäyntikulujensa korvaamista. Espanjan kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) DTS Distribuidora de Televisión Digital, SA, vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan mukaan lukien välitoimimenettelyyn liittyvät kulut, ja se velvoitetaan korvaamaan Corporación de Radio y Televisión Española, SA:n (RTVE) oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien välitoimimenettelyyn liittyvät kulut, ja Euroopan komission oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien välitoimimenettelyyn liittyvät kulut, lukuun ottamatta viimeksi mainitulle Telefónica de España, SA:n ja Telefónica Móviles España, SA:n väliintulosta aiheutuneita kuluja.

3) Telefónica de España ja Telefónica Móviles España vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan ja yhteisvastuullisesti komissiolle niiden väliintulosta aiheutuneista kuluista.

4) Espanjan kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, mukaan lukien välitoimimenettelyyn liittyvät kulut.

Czúcz Labucka Gratsias

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä heinäkuuta 2014.

Allekirjoitukset

Sisällys

Asian tausta ja riidanalainen päätös 2

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa 4

Oikeudellinen arviointi 5

A Kanteen tutkittavaksi ottaminen 6

B Pääasia 6

1. Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee sitä, että olisi tehty SEUT 107 artiklassa tarkoitettua tuen käsitettä koskeva virhe siltä osin, kuin kyse on siitä, onko kolme verotuksellista toimenpidettä, jotka otettiin käyttöön tai joita muutettiin lailla nro 8/2009, erotettavissa toisistaan 6

Kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee sitä, että kolmen verotuksellisen toimenpiteen ja tukielementtien välistä yhteyttä ei ole otettu riittävästi huomioon 7

– Edellytykset, joiden täyttyessä tuen rahoitustapaa voidaan pitää erottamattomana osana itse tukea 8

– Näiden edellytysten soveltaminen 10

Kanneperusteen toinen osa, joka koskee verotuksellisten toimenpiteiden ja RTVE:n kilpailuedun välistä suhdetta 13

Kanneperusteen kolmas osa, joka koskee sitä, että komission lähestymistapa oli ristiriitainen 15

2. Kolmas kanneperuste, joka koskee sitä, että SEUT 49 ja SEUT 63 artiklaa olisi sovellettu virheellisesti 15

3. Toinen kanneperuste, joka koskee sitä, että SEUT 106 artiklan 2 kohtaa olisi sovellettu virheellisesti 15

a) Kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee vaaraa siitä, että RTVE toimii kilpailunvastaisesti 17

b) Kanneperusteen toinen osa, joka koskee sitä, että kauppaan vaikutetaan sellaisessa laajuudessa, että se on unionin edun vastaista. 20

c) Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan toisen kanneperusteen yhteydessä esittämät muut väitteet 22

Väite, joka koskee sitä, että SEUT 106 artiklan 2 kohtaa olisi rikottu 23

Väite, joka koskee sitä, että perusteluvelvollisuutta ei olisi noudatettu 26

4. Telefónica de Españan ja Telefónica Móviles Españan esittämät muut perusteet 27

Oikeudenkäyntikulut 29